Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (Đã microfilm của Đại Học Cornell)

SỐ THỨ 1015 — NGÀY THỨ TƯ 11 JANVIER 1922 — NGÀY 14 THÁNG MƯỜI HAI ANNAM NĂM TÂN-DẬU — NĂM THỨ 15

DIRECTEUR — PROPRIÉTAIRE: NGUYỄN VĂN-CỦA
Số nhà: 203
Đường Sabourain
LỤC-TỈNH — SAIGON

GIÁ BÁN

	nơi-quốc	mọi-quốc
Một năm	12$00	15$00
Sáu tháng	6$50	8$00
Ba tháng	3$50	4$50

BẢN LẺ MỖI SỐ 0$05
Mua báo thì kể từ ngày mùng một và ngày 16 mỗi tháng và phải trả tiền trước.

Lục Tỉnh Tân Văn
(LỤC-TỈNH TÂN-VĂN & NAM-TRUNG NHƯT-BÁO RÉUNIS)
聞新省六 報日中南
JOURNAL QUOTIDIEN
NHỰT BÁO xuất bản mỗi ngày, trừ ngày lễ và chúa nhựt

POUR LES ANNONCES
s'adresser à Saigon:
aux Bureaux du Journal
Rue Catinat, 153-155-157 (1er étage)
à Hanoi: aux Bureaux du Trung-Bắc Tân-Văn
à Paris: chez M. M. Maysonce & Cie 8, rue Tronchet.
On traite à forfait pour les contrats de longue durée. Les prix sont payables d'avance.

Thơ, chèques và mandats gửi mua báo thì đề ngay cho M. NGUYỄN-VĂN-CỦA: Tổng-lý Lục-Tỉnh Tân-Văn, còn bài vở đăng báo thì đề cho M. LÊ-HOÀNG-MƯU, chủ bút.

CỦA THÔNG-TÍN RIÊNG

QUAN THÔNG-CHẾ JOFFRE
đến Trung-kỳ

(Tiếp theo)

Qua ngày mồng hai, 9 giờ rưỡi, Đình-thần viện cơ-mật đến yết kiến quan Thông-chế tại Phủ Khâm-sứ. Các khoản nghênh tiếp theo lễ-thường rất long trọng. — 10 g ở lễ yết kiến của các hàng tướng-sĩ có chiến thư và quân-công bội-tinh, các liệt-hiền văn-võ bá qua, (qui-quan) các viên-chức từng sự Chánh-phủ bảo-hộ. Trong lúc quan Thông-chế tiếp lễ yết kiến ấy, Ngài lấy làm ân cần chuyện trò hàn hỏi khắp mọi người; lúc ấy quan Khâm-sứ bằng ly rượu Champagne chúc mừng quan Thông-chế, những lời ngài chúc đại ý rằng:

« Nay chúng tôi được vui mừng mà trông thấy Thông-chế là một tài-quân cái hiển-hạ đã bước chưn đến cõi Đông-pháp, vậy nay lại được tiếp Ngài giữa chốn Đế-đô, thời cái lòng mừng rỡ cùng những tình cảm cơ nhớ đức của chúng tôi đối với Thông-chế không còn lời lẽ gì mà tỏ ra đây cho hết được. Vậy chỉ có mấy lời vắn tắt rằng: Nếu không có cái đại-huân diệu-toán của Thông-chế, thời làm sao mà chúng tôi được có ngày nay; lại còn như ở cõi Việt-nam xứ Trung-kỳ nầy «5 những chiến-sĩ được dự thưởng quân-công và chiến-thư bội-tinh trong mấy năm tùng chinh ở Thượng-quốc kể hơn bốn trăm người dự; ấy là cái vi-tích khả ngợi khen của người bổn xứ đã vâng lệnh Hoàng-đế Việt-nam mà tỏ lòng trung nghĩa lập nên công lớn rỡ ràng thay, đồng vỗ thay! »

Mấy lời Ngài nói vừa dứt, thời nghe tiếng vỗ tay vang dậy. Quan Thông-chế nghe xong, Ngài liền đáp lại mấy lời đại ý Ngài tỏ lòng cảm khái sự hoan nghênh của người Bổn xứ, cùng người Thượng-quốc ở cõi Việt-nam và Ngài tỏ những ý khiêm-tốn trong sự vinh dự của Ngài đối với lòng nhiệt thành của hết thảy những người Tây, Nam ở cõi Trung-kỳ trong cuộc nghênh tiếp Ngài một cách hoan hỉ trăn trong dường như tranh - liện khoái-đồ, cảnh-tình khánh-vân vậy. Ngài nói dứt thời lại nghe tiếng vỗ tay. — Đến mười giờ 45 thời lễ yết kiến rồi. Quan Thông-chế an nghỉ, đến 11 giờ Ngài cùng quan Khâm-sứ cùng các quan tùy tùng vào yết kiến Hoàng-thượng. Ngài vào cửa ngọ-môn, qua đến cửa Nhựt-tinh vào yết kiến Hoàng-thượng tại điện Cần-chánh, lễ nghênh tiếp Ngài lúc ấy rất là long trọng. Hoàng-thượng đã tỏ hết lòng thân ái cùng Thông-chế đã vâng lệnh Thượng-quốc đến quan cố cõi Việt-nam. — 12 giờ thiết đại yến tại Phủ Khâm-sứ. Trong tiệc ấy mời cả liệt-hiền hai Chánh-phủ. — 15 giờ Hoàng-thượng ngự giá đến Phủ khâm-sứ để đáp phục lễ yết-kiến của quan Thông-chế, Hoàng-thượng có tặng quan Thông-chế một cái đặc-hạng kim-tiền với thây-anh huyền-bội để trong long-đình che bốn lọng vàng; kim-tiền ấy một mặt khắc tám chữ «*Khải-Định thông-hiếu van-thế vĩnh-lại.* » Một mặt khắc hai mươi chữ: « *Quyết-thông-thiên-niên-hóa, đăng-điện-van thế truyền, thân-huân-chương hữu-đức, sử bửu-gia-duy-hiền.* »

15 giờ một khắc Hoàng-thượng cùng quan Thông-chế và quan Khâm-sứ lên làm lễ kỷ-niệm tại Đài-trường-sĩ-trận-vong và gần mẽ-day cho tất cả các quan lại và binh sĩ hơn bốn mươi người. Lễ kỷ-niệm nầy trước bia kỷ-niệm có bày hai chậu hoa rất đẹp và một bức quốn bàn thêu ở dưới những tên các chiến-sĩ tử-trận. — Tại trước ngô vô, kết một cái đài-thể nhỏ, hai bên 16 vô cùng xung quanh đài treo có kết hoa rất đẹp, đương với thế môn ấy tại trước trường quan-đạo kết một cái thì-bằng, trong có thiết những chỗ thế-tọa để các ngài ngồi xem duyệt binh và gần mẽ-day. Hai bên bày liệt lỗ-bộ và binh nhạc, binh hầu rất tề chỉnh. Khi các ngài đã đến nơi thời phường nhạc tấu khúc quốc-ca, quan Thông-chế cùng Hoàng-thượng, quan Khâm-sứ đi thăng vào đài kỷ-niệm, rồi quan Thông-chế đặt một nhánh la liễu bằng đồng thất đài tam tài, đặt ở dưới chưn bia, mặt trước là nơi khắc tên chiến-sĩ thượng-quốc, rồi các ngài lại đi quanh ra mặt hậu đài hai bó hoa để viếng tướng sĩ tử-trận Việt-nam. Xong thời các ngài trở ra, tại thì-bằng đã gần mẽ-day và xem duyệt đại-binh tất cả những cơ vệ tây-binh, nam-binh đóng tại Huế. — 15 giờ rưỡi quan Thông-chế đi dạo chơi Thành-phố, ngài dạo qua Trần-bình-đài (mang-cá) rồi đi vòng quanh trong thành, ra phố rồi Ngài đi lên ngoạn cảnh sơn thủy phía tây Đô-thành, rồi trở về đăng Nam-giao. Ngài có dừng xe xem một hồi, rồi đi vòng về ngã ngự-binh, an-cung; về đến Phủ Khâm-sứ vừa 17 giờ rưỡi.

Tối hôm ấy cái quang cảnh ở Đô-thành, rất nên rực rỡ, nhứt là đến thắp lại nhiều hoa đèn hôm qua và người đi xem lại càng thêm đông hơn nữa. Tám giờ 165 hôm ấy, thiết đại-yến tại Phủ Khâm-sứ, có mời Hoàng-thượng, Hoàng-qui-phi, bốn cụ lớn cơ-mật, Đức-chá, Giám-mục và các liệt hiền các tòa sở. Trong khi đại-yến thời có phường nhạc Tây, lại có bọn nhạc ta của các viên tùng-sự đã kể trên kia, ngày 1er Janvier, đánh những khúc nhạc xen lẫn nhau rất êm ái, quan Thông-chế nghe lấy làm đẹp tai, Hoàng-thượng, quan Khâm cùng các quan đều khen lắm. Đến 10 giờ rưỡi thời yến bãi, Hoàng-thượng ngự giá hồi cung. Khi ấy bạn nhạc Nam-âm còn đánh vài khúc đàng Thông-chế nghe, có vài vị qui quan đến thưởm-đàm những nhạc khí của ta, đều lấy làm khen. Quan Khâm-sứ có bàn trả bành, Ngài cùng qui phu-nhân có lời khen ta, qui-phu-nhơn tỏ lòng yêu-mến cái tình mộ-mộ của cô Tôn-nữ thị-Huyền, và cô Ngô-thị-Lăng, nên phu-nhơn có bắt tay hai cô và vũ ủy những lời trân trọng.

Về vang thay !!

Qua ngày 3 janvier, khi mười giờ tại điện Cần chánh văn-võ bá-quan thiết triều để Hoàng-thượng làm lễ tặng quan Thông-chế một cái Chỉ-huy như-ý ngọc-trượng (Baton de commandement).

Đúng mười giờ, thời quan Thông-chế mặc nhung-phục cùng quan Khâm-sứ, các quan tùy tùng đi ô-tô vào điện Cần-chánh. Lúc bấy giờ lưỡng-bang văn-võ đã bày liệt nghiêm chỉnh và cách nghênh-tiếp của Chánh-phủ Nam-triều đã điền hết sức trang vọng tôn-nghiêm. Quan Thông-chế khi đã thi lễ tân-chú xong thời Hoàng-thượng ngự cử chỉ-huy như-ý ngọc-trượng trao quan Thông-chế thời có tuyên đọc một đạo sắc tặng của Hoàng-thượng Việt-nam ta ngợi khen và ghi nhớ cái đại-huân vĩ-tích của quan Thông-chế đã lập ra để ti hộ quốc-gia của Thượng-quốc và Nam-bang và công đức của Thông-chế đã cứu chấn cho ức vạn thương sinh trong thế giới. Vì thế mà Hoàng-thượng tặng Thông-chế chỉ-huy như-ý ngọc để tỏ ý chức Thông-chế tùy ý chỉ-huy trong khí Ngài thi-hành những điều-toán thần-cơ vi-vi... Đọc sắc văn ấy thêu trong mỗi bức thể trục rất đẹp. Tuyên đọc xong thời Hoàng-thượng ngự trao ngọc trượng ấy cho Thông-chế một cách rất trân trọng oai nghi. Thông-chế nâng ngọc trượng và đáp lại những lời cảm tạ và tỏ những ý khiêm-tốn v...v..., rồi Thông-chế đề ngọc trượng lại, Nam-triều lại phải để qua phủ Khâm-sứ.

Khi làm lễ xong thời quan Thông-chế lại trở về phủ Khâm-sứ để tiếp lễ yết kiến của hội Đô-thành-hiếu cô-xã. Trong khi tiếp kiến thời hội ấy có trình Ngài xem những bức hoa đồ của các qui-chế cựu-thời những thành quách các tỉnh ở cõi Trung-kỳ.

12 giờ Ngài dự tiệc tại phủ Khâm-sứ. — 15 giờ Ngài đi cung chiêm các tiền-lăng. — 19 giờ Ngài vào dự đại-yến tại Tả-vu; đại-yến ấy khoản tiếp rất là tôn trọng, có mời quan Khâm-sứ và qui phu-nhân cùng tất cả liệt vị Đại-hiền cả hai Chánh-phủ. — 21 giờ lại có khoản đãi tiệc khác-yến tất cả qui-quan và quyến-thuộc. Khi quan Thông-chế vào dự yến Ngài có tặng Hoàng-thượng một bức chân-tượng của Ngài có viết mấy lời tặng hảo kỷ-niệm qui Phu-nhơn và lệnh-ái Thông-chế lại có tặng Ngài Hoàng-qui-Phi hai bình hoa lộ-thủy tên là « Temps des Lilas » là một thứ hoa lộ-thủy rất qui trong thế-giới. Ngài Hoàng-qui-Phi lại có đáp tặng qui Phu-nhơn và lệnh-ái hai cái Kim-bội để tỏ lòng thân ái và để làm vật kỷ-niệm.

Một viên đội hầu cận Thông-chế M. Quentin được Hoàng-thượng ân tứ một cái Long-bội-tinh (ch. Dragon d'Annam) để thị khuyến và tưởng dự viên ấy đã tận trung thành hầu hạ Thông-chế.

Trong khi dại-yến thời quan Thông-chế cùng Hoàng-thượng ta đã tỏ tình rất thân ái cái hoà hảo cùng nhau mà Hoàng-thượng cùng Đình-thần văn-võ hả quan rất lấy làm vui mừng được trông thấy một vị Anh-hùng cái thế tuổi cao tác lớn hãy còn quốc thước tinh thần đến quang cố nước ta lại đã cùng vua tôi nước ta cùng dự một tiệc lớn thật là sự vui mừng này tưởng trong sử sách chưa khi nào từng chép đến vậy. Qui báu thay!

Đến 22 giờ quan Thông-chế cáo từ Hoàng-thượng về an nghỉ để qua ngày mai đăng trình, Hoàng-thượng ân cần chúc quan Thông-chế cùng qui quyến lên đường được khương an và chúc ngài ngọc thể trăn trọng di-dưỡng thiên-hòa trường-tăng thọ-toàn. Quan Thông-chế cùng qui phu-nhơn lại đều cung chúc Hoàng-thượng Lưỡng-cung Hoàng-qui-Phi đều được vạn phước.

Khi Thông-chế ra về thời các quan đưa đón rất tôn trọng oai nghi.

Ngày 4 janvier trước bảy giờ sáng thời tại nhà gare Huế và phủ Khâm-sứ quan lại hai Chánh-phủ binh-lính cùng các hương ẩn bái hợ học sinh Nam-Nữ các trường đã chực sẵn tề chỉnh để chực đưa Ngài. Hoàng-thượng có đặc-mạng quan Ngự-tiền đến phủ Khâm-sứ để đưa quan Thông-chế.

Đúng 7 giờ quan Thông-chế cùng qui quyến và các quan tùy tùng lên xe ô-tô lên gare. Quan Khâm-sứ quan Hồi-lỷ Bộ-lại cùng quan Văn-phòng Ngài đi đưa Ngài đến Thanh-hóa. Khi Ngài lên xe thời ở Kỳ-đài phát 21 tiếng súng đại-bác cũng như khi Ngài mới đến, còn lại nhà ga đã có chuyển xe hỏa riêng chực sẵn. Ngài đến gare vừa đúng 7 giờ mười, trong năm phút nữa thời Ngài đáp lễ chào của nhà binh cùng các hàng quan lại rồi Ngài cùng các quan lên xe ra Đông-hà. 11 giờ đến Đông-hà. Ngài xơi cơm mai, 13 giờ ra Vinh. Ngài sẽ xơi cơm tối tại tòa sứ Vinh. Qua sáng hôm 5 janvier Ngài sẽ từ Vinh đi chuyển xe riêng ra Hanoi.

T. T.

NÊN BẢO TỒN
PHONG-HÓA NƯỚC TA

Do cái phương-diện học-thức của Việt-nam dân-tộc ta mà luận, thì ta đã biết ngay sự học-thức của dân ta từ xưa không có gì, nếu trừ ra luân-lý và đạo-đức. Trong tâm-lý ta đã ưn-đúc một cái học-thức đẹp đẽ của loài người xử nhau ở chốn gia-phong quốc-tế là chỉ có cái học-thức về phong-hóa tốt

Hiện nay đang buổi mới cũ đổi-dào, ai cũng mong cải-lương trừ-tệ, theo cái phong-trào tân-trang, cho ra cái thể-thống người Âu-Mỹ; chẳng những người có học-thức hoàn-toàn trong thời-đại mới-mẻ nầy, kẻ như-ý người có nếm được cái mùi tỉ nhiều cũng mong cải-cách hầu sửa mình bảo cái đia-vị tân-nhơn-vật. Lại trong ấy phần nhiều ít suy nghĩ đến phong-hóa nước nhà mình cũng một phong-đẹp đẽ lắm, nên bảo-tồn đề giao-tiếp, nhau chốn gia-phong quốc-tế. Xưa nay ho-hàng ta cũng nhờ cái gương phong-hóa thế ấy, mà còn đứng vững nhau đến ngày nay. Đâu người Âu-Mỹ cũng phải tôn-kính cái phong-hóa nước ta là đẹp. Vậy ta cũng chẳng nên vội-vân quá lẽ mà bỏ hỏng đi hết cái gương tốt sẵn có của nước nhà, mà đi học cái gương chưa ắt tốt của nước người. Thoảng có chi muốn cải-lương, thì phải giữ-lấy gạn lọc cho trường, chớ nhơ xấu thì trở đi đã đành, nếu chỗ nào tốt đẹp thì ta nên bảo-tồn để giữ gìn được cái vinh lỗ rạng của nước nhà mình, cho ra một dân-tộc có nền-nếp cũ; thế cũng là qui lắm nầy.

Vậy — dân ta gần đây, cái chi lại ham xu-hướng theo cái bề ngoài của văn-minh bấy giờ, mỗi mỗi không coi nghĩ đi xét lại, miễn việc cứ-xử gì của người Âu-Mỹ, thì ta làm phức, nên chi đem đối với phần đông 1 ay trong gia-đình, thì cái cảnh giao tiếp của người minh thường có cái việc « chưng-hửng » ra mãi mãi. Thế thì bà con họ-hàng ta nay, nếu trồng rằng phong-hóa ta cũng đẹp, thì xin hãy-trả-cứu mà bảo-tồn để rồi gương sẵn có của ta đời đời trong tâm-lý, là đều dân ta cần phải suy nghiệm cho đích-xác.

Phong-hóa chốn gia-đình

Cứ phong-hóa của nước ta sẵn có xưa nay mà giảng-minh ra, thì xin hãy chú-trọng về phong-hóa của gia-tộc làm trước.

Cái trật-tự trong gia-tộc, chẳng luận là cái ngôi cha-con chưu-chắc, là mối ngôi cái lễ-nghi đã có trật-tự không day động được; ai ai cũng phải giữ cái khuông-phép có tôn-ti, phu-tử tử-hiếu, huynh-hữu đệ-cung, xử nhau trong gia-đình không trái-trớp; chi như nam-nữ giao-tiếp nhau, lại là một cái khuông-phép đẹp đẽ độc-nhiết vô-nhị của ta — nên đối mái thêm ra hữu bảo-tồn lấy cái gương đẹp của một dân-tộc sinh ở một phương trời Viễn-đông nầy. Nghĩ vì con người ta khác hơn muôn vật là chỉ nhờ có lễ-nghi có trật-tự làm cái qui-cũ đúng-đắng. Sau chữ **nam-nữ thọ-thọ bất-thân** *là thành-hiền xử đ e cho cả một phương dân trong nước mình chưa đề êm cung trừ-khử được cái giả-tánh, mà phải có lễ-nghi giao-tiếp nhau của nam-nữ là* **thọ-thọ bất-thân.** *Nam-nữ chưa ngồi ra là từ mười tuổi nhẳng lên, đâu anh em trong họ-hàng cũng phải giữ lấy cái lễ-nghi có phân-biệt lắm đẹp. Trong họ-hàng cũng chẳng phải biết mới bên nội là người đồng-tánh với mình như hàng Chú Bác và Cô Dì thôi, mà cũng phải nhận đến bên chi ông ngoại là đừng sinh-thành ra mình và Cậu Dì mình nữa; roi xuống đến đâu, thì ta cũng phải nhận theo đến đấy là người trong thân-thích họ-hàng. Mới người trong thân-thích có đều chi nhiu, thì ta cũng được vinh, có đều chi nhục, thì ta cũng nhục sự quan-hệ trong gia-tộc thế là trọng-đại lắm.*

Cái gia-tộc nào được tiếng hàng trăm-anh, rằng phiết-duyệt là một gia-tộc qui lắm. Cái tiếng trăm-anh phiết-duyệt qui lắm đó, chẳng những gây ra ở một tay tổ-tiên mình sáng-tạo, mà con cháu trong họ-hàng sau nầy cũng phải tô-điểm ra hoài không-trái-trớp không lầm hư nát cái công-trình của tổ-tiên từ xưa, rồi mới trọn hưởng được là cái gia-tộc trăm-anh phiết-duyệt cho, mà cũng gọi là người trong gia-giáo.

Chẳng cứ đâu xa, mà cũng chẳng trưng sách vở, ta chỉ xem cái phương-diện của một gia-tộc sẵn có trước mắt ta đây mà chứng, thì đã biết phong-hóa ta là đường nào.

Một gia-tộc đã thành cái phương-diện trăm-anh phiết-duyệt rồi, thì trong họ-hàng mới người chẳng những cư xử nhau có cái trật-tự vui vẻ mà thôi, ngoài ra hãy còn giữ-gìn cái lễ-giáo đối với người ta đẹp đẽ là khác. Một chẳng những đâm làm đều gì sai quấy cho người ta chê đến mình, điểm đến gia-phong mình, mà lại còn tô-điểm thêm trọn-vẹn cho gia-phong mình ấy là khác: hai là nhưng công việc hành-tàng hư-thiệt của mình đối với đời, cũng giữ chính mình là người trong đông-giới trăm-anh phiết-duyệt.

Mà trong gia-phép của họ-hàng đối nhau vẫn còn cái phép nghiêm lắm nữa:

Khi gia-đình có cái lễ « kỵ » của tổ-tiên, hoặc là cái lễ-nhơn, quan, tang, tế, ngày ấy là ngày trong họ-hàng gần xa cũng đều nhóm nhau lại; ta chẳng luận cái lẽ cùng tế là phong-tục của ta, ta chỉ lấy cái cách trong họ-hàng đãi nhau, kỷ-trung có cái gia-phép đặt-biệt.

Thoảng trong họ có xảy ra một người nào, chẳng hạn là nam, nữ, nếu làm ra một việc chi có cang-hệ về danh-tiết, hoặc có bạc, hoặc trở-đình tiu-điểm, hoặc xâm-phạm đến quốc-phép cùng gia-phong người v.v... thì trong họ đăng xem người ấy một cách hèn mạt vô cùng; dầu chẳng nói ra hay trừng-trị mặc dầu, mà người ấy đã thành một người nhục-nhã hết sức đối với họ-hàng trong gia-tộc.

Lấy đấy mà suy, thì đã biết cái phong-hóa của gia-tộc nước ta, thật có vẻ quang-minh lắm. Cái luật xử nhau trong gia-đình đã được trang-nghiêm thế ấy, thì cái phép ngoài xử-hội tưởng cũng nên giữ cái nền-nếp chánh-đáng để bảo-tồn cái lễ-giáo có trật-tự về sau nầy; tuy gọi là bảo-tồn phong-hóa, mà kỳ thiệt là bảo-tồn quốc-tùy ta vậy.

Đã biết rằng cái phong-hóa của một phương dân; phải tùy thời thế mà biến cải ra hoài, không không riêng giữ một mực thủ-cựu hoài mà xử với cái đời duy-tân rất kích-liệt cho được. Phải, nói thế là phải. Song muốn duy-tân cũng phải nhìn lại cho kỹ, việc gì là cần, việc gì là chưa cần, không cứ việc trước làm sau, việc sau làm trước, thì con đường văn-minh mới kỳ ngày tân-bộ, mà phong-hóa thật cũng cái co-quan tân-bộ trong bước đường văn-minh vậy.

Người muốn văn-minh, xin hãy bảo-tồn phong-hóa.

T. T.

ĐÍNH CHÍNH

Mục ở khoản nầy, bữa hôm qua: « *Nghề Canh-nông của anh em nước Việt minh* » câu: Ta cũng chẳng cần phải trì lời đông giải, chỉ trung ra những đu-luận và việc đân-cầu-Nam-kỳ của nhà hầu-chủ cũ-động trước đ. . . . . thì đó lấy lâm v. v. . . . xin hãy đọc lại như vậy. . . . . *nhà hầu-chủ cũ-động trước đó, thì đó lấy lâm v. v. . .*

Vô-tuyến điện

Tin Paris ngày 28 décembre 1921

Vấn đề bồi-thường

Bàn Ủy-viên xét việc bồi-thường nhóm ngày 27 décembre đề được khách các khám sứ A-lo-mân.

Tin Bordeaux ngày 29 décembre 1921

« Hội nghị Hoa-sinh-tiên

Các khâu-sự Pháp mới được lịnh Chánh-phủ Pháp gửi sang về vấn-đề tân lăng. Ông Sarraut đến viếng ông Hughes trước rồi quan Đại Nguyên-soái Thủy De Bon nói gởi tiếp chuyện ông Hughes. Người ta bản rằng các khâu-sự Pháp không thuận số tân lăng của Huế-kỳ định cho Pháp. Do phương-diện Huế-kỳ thời tân lăng là một cơ-khí để đăng mà đối chiếu thôi. Các phái-viên Langson không bằng lòng giảm số tân lăng nghĩ rằng mỗi nước đều có quyền mà dự định khác thế nhau mình phòng binh-bị đích. Và vấn đề tân lăng thì hai nước Nhựt và Pháp bình phân không nước nào ganh-ghét nước nào.

Vạn-quốc công-đồng hội-nghị

Về sự nhóm mới hội-nghị công-đồng vạn-quốc thời nhiều người luận-biện. Ngày thứ ba vừa rồi đức Giám-quốc Harding rước khách; mấy nhà Nhựt-trinh có tỏ Ý-kiến của ông. Ông có ý giúp các tiểu-quốc sẽ được dự-định Hội-nghị nầy. Chương-trình Hội-nghị sẽ nhóm khác hẳn Chương-trình Hội-nghị giảm bình dương nhóm đây.

Huế-kỳ và Tuyết-kì

Ông hội-trưởng phòng Thương-mãi Huế-kỳ ở thành phố Constantinople nay đã đến thành Angora để bàn-nghị về vấn-đề giao-dịch hai nước Huế-kỳ và Tuyết-kì.

Tôn Nghị-sự Thượng-thẩm

Các khâu-sự Anh, Huế-kỳ, Nhựt-bổn, I-ta-li, Banh-gích và Pháp đến dự nghị Tôn Nghị-sự Thượng-thẩm sẽ ở đó chung nhau một nhà hàng. Nhà hàng kỳ đã dọn hai từng lầu để riêng cho các khâu-sự ở. Tôn Nghị-sự Thượng-thẩm sẽ nhóm tại nhà hội Thủy-lạo. Ngày 5 Janvier sẽ khai tôn Nghị-sự. Trong một tuần lễ sẽ bãi.

Lễ kỷ-niệm ông Mô-li-e

Chương-trình lễ kỷ-niệm mà soạn kích Mô-li-ê đã định rồi. Lễ chơi kích nhóm 14 cho đến ngày 18 Janvier. Ngày thứ bảy 14 khai lễ tại hợp đường Sorbonne. Cả lễ đức Giám-quốc Millerand tọa chủ.

Ông De Flers, ông Fabre và ông Léon Bérard sẽ diễn-thuyết.

Ngày chúa nhựt 15 khai trường hát thi tại nhà hát Théâtre Français. Mấy ngày đó thời nhiều lễ khác nhứt là hội Comédie Française sẽ diễn một tấu tưởng tại đền Cariatides trong đình Louve.

Đông-Pháp Thời-sự
Nam-kỳ

SAIGON

Vụ giấy bạc giả một đồng.

Trong một số báo qua rồi đã thuật vụ 8 cái giấy bạc giả một đồng của chệc Quách-Khoi, chủ tiệm Trué-Yeng, thối cho ông Tô, tại Mytho ngày sau.

Sở Sơn-đâm hồi chệc ấy khai như vầy.

« Bữa 1er Janvier lối 11 giờ rưỡi trưa, tên Vương-Tan, làm công cho chệc Pham-Do, buôn bán, đem trả cho 100 mốt trăm đồng bạc tôi cho chủ nó mượn ngày 15 Décembre. Nó đưa cho tôi một cái giấy 20 đồng, 4 cái giấy 5 đồng và 5 xấp giấy 1 đồng, mỗi xấp 10 cái. Tôi đếm mấy xấp giấy 1 đồng thì thấy có 8 cái giấy giả đó ».

Pham-Do cũng khai y lời Quách-Khoi lại nói rằng nó không để giấy ấy giả và có mốt người buôn bán là mật giao giấy ấy cho nó bỏi nào nó không nhớ. Nó tưởng giấy thiệt nên xài, nếu để giấy giả thì đã xé bỏ rồi.

Xét nhà Pham-Do và xét lưng nó với Vương-Tan thì không có chi hết, nên thả.

Tám cái giấy giả nầy để phân biệt vì đều ý lộng chính giữa thấy lu in và mấy số giấy đó kể ra sau đây.

A.362-167 ; A.362-167 ; A.362-167 ; A.362-167 ; A.362-676 ; A.362-676 ; A.362-676 ; vs R.305-905.

Mất.

Lê-văn-Bớp, 35 tuổi, ở làng Hòa-Thạnh (Mytho) đi Saigon có việc, có mất một cái giấy thuế thân, số bổn 4.000 ngày 5 Janvier năm 1921 tại Saigon số 163.

Vương-hữu-Tai, 40 tuổi, ở đường Catinat, số 18, có mất bộp-phơi có giấy thuế thân số 34263 năm 1921 làng Thái Ha, tỉnh Hà-Đông (Backy) và mất cái giấy thanh phố Saigon.

Mã-Thanh, Chệc Triều-châu, 21 tuổi, làm tài phá, đường Charner, số 9, có mất bộp-phơi đường 157 đồng, bài chỉ và thông hành số 20072.

Thầy Võ-văn-Dang, 26 tuổi, thông ngôn Tòa, ở đường Roland Garros, có mất giấy thuế thân số 833 P.

Thầm Võ-thị-Sang, 25 tuổi, lái ghe chở ở

XỔ SỐ

Lớn rao cần kíp

Kể từ 10 tây những số nào trúng thì xin đến lãnh tiền nơi nhà ông *Richard Descoins*, *Catinat*, mỗi ngày từ 8 giờ đến 11 giờ sáng mai, trừ ngày chúa nhựt và ngày lễ.

Hội ký viên.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

HỞI NGƯỜI ANNAM Các bản lịn thuốc của Ngoại quốc với thuốc Xứ Algérie là Thuốc-địa Langon. Bổ hết lựa thuốc rồi và thuốc trái đất ở xứ Algérie mà hút, thì tức là đang để thể nâng Algérie quả thiệt là đỡ thể nâng Đại-pháp và chẳng có thứ thuốc nào ngon bằng. Hãy nên hút thuốc hiệu *Trái Đất*

An-nhơn-Tây (Giadinh), ghe đập Cầu-kho, số mất sách gọc số 12.360 (tên Ng.-v.-Bình).

Ngô-văn-Sanh, 27 tuổi, ở đường Douaumont, có mất bóp-phơi có 4 $ 10 bạc và giấy thuế thân năm 1921, làng Tân-thuận (Giadinh) số mất không biết.

CHOLON

Ăn trộm.

Trần-Chương, 25 tuổi, bang Phước-kiến, nghề sửa ăn tiệm « Hữu-ký » đường Jardins, số 12, có rằng quản từ nào không biết leo tường đến nhà y lấy trang vật đồ đạt đang 199 đồng, bạc 74 đồng, giấy thông hành và bài chỉ.

Lê-thị-Ba, 27 tuổi, ở Route Haute, bị giải Tòa vì tội trộm 50 đồng, của Trần-thị-Đinh, 35 tuổi, buôn bán đạo, cũng ở đường ấy.

M. D... coi thâu tiền chỗ, ở đường Giapnhỏ, cũng thưa bị ăn trộm lấy ao quần dang 34 đồng, và bạc 60 đồng.

Dương-văn-Hiết, 41 tuổi, bị tập nấu vì tội cay tủ lấy một cái ao 8 đồng và 80 đồng bạc của Tăn-thị-Giới, 41 tuổi, thợ may ở đường Lò-gốm.

Lửa cháy máy hát bóng.

Hồm 29 Décembre, có máy hát bóng của Đông-thị-Hớt đem hát trong chợ Bảntre mà hát. Lúc 10 giờ khuya, đương hát, Ngô-văn-Thông thấy sao máy chạy không tốt mới kiểm coi thì thấy thùng đựng dầu ăn đã cạn, mới biểu cu-li chế dầu thêm, mà cuối chế đầy quá đến trang chảy cùng nơi nhiệt độ lửa mà cháy máy.

May cho máy người đi coi chạy ra khỏi. Nhờ có Sơn-đâm và người chữa lửa tắt: Hư hao chừng 400.

Trẻem vất.

Đêm 30 rang hát 31 Décembre 1921, có kẻ trôm 28 cây vải gia 220 đồng trong tiệm của Ounabdourazaque ở Thái-bình (Tây-ninh). Tiệm nầy ở trong một cửa phố đường đi Tam-long: Ăn trộm đao ngạch phía ngoài vào nhà rồi khoan của ngạch một lỗ thò tay vào rút chốt xô cửa mà lẻn nhà trước. Kẻ đã hàng cách chốt hai vợ chồng chủ tiệm nằm ngủ có một thước mà thôi, nhưng hồi ngủ sấp hay thức quá nên ăn trộm lấy đồ gian bên mình mà không sỉ hay.

Sở Sơn-đâm mở đường tra vấn mà kiếm không đặng chi hết.

Dịp lễ Tết

Lễ Tết Nam cũng hầu tới đây, lại cũng là dịp quí khách lục-châu đến Saigon đông đảo; tưởng chư quí khách cũng thừa lấy dịp mà mua những đồ chơi, đồ lễ vật và đồ tết cho trẻ, trong cuộc lễ Tết nầy chắc chẳng không.

Vậy bổn-hiệu xin mời chư quí khách nhớ mà viếng tiệm bà *Chausin* là tiệm mới tiếp mối chuyên tâu chớ qua những xách bằng bạc, vành hích xách cũng bằng bạc, đồ nữ-nghệ, đồ cẩn khảm, đồ sanh, đồ bát, đồ đồng đồ cẩn đồ chạm đủ thứ v. v...

Qui khách xem đến lời rao của Bổn-hiệu sẽ chắc ý sao mình cũng lựa trong những đồ hàng, hiếu, đồ rẻ và đồ đồng, đồ chạm. Đồ cẩn mình cần dùng được thêu ý.

Lời ca điều của Bổn-hiệu:

Bán đắc, thì bán rẻ.
Bau rẻ mới bán đắc.

CHAUVIN, 81, rue Catinat.

Trung-kỳ

HUẾ

Quan lại thuyên chuyển

Ông Tôn-thất Toại-nguyên Tri-Huyện Hương-thủy được thăng hàm Hương-lệ và đổi đi sung chức Tri-phủ Điện-bàng, tỉnh Quảng-Nam. Ông Ngô-Diêm hậu bổ về Quyền chấp, Tri-Huyện Hương-Thủy. Còn quan Phủ Điện-bàng Đăng-cao-Đệ thăng đi sung chức chánh Quảng-Đạo tỉnh Langbiang.

Tỉnh Lang-biang và Sông-câu

Bên ngày 1er Décembre 1921, thời có nghị định của Quan Toàn-quyền Đông-pháp đổi tên tỉnh Lang-biang làm tỉnh Haut Đồng-nai mà tỉnh thành thời đời về xứ Djiring; còn nguyên tỉnh Lang-biên trước thời gọi là Dalat mà có đặt quan cảnh sát riêng (Commissaire spécial) để trị lý hai ấy. — Còn hai Sông-câu tỉnh Phú-yên nguyên đặt quan Đại-lý đó nay đổi lại là tỉnh Sông-câu còn tỏa Đại-lý đổi làm Tòa sứ, sự đổi tỉnh hai ấy mới từ bữa 17 Octobre 1921.

Bắc-kỳ

HANOI

Hội-đồng Canh-nông

Hội-đồng Canh-nông Bắc-kỳ và phía Bắc-trung-kỳ đã hiệp tại nhà hội hồm 7 décembre 1921 và đã bàn những việc sau nầy: Công việc Hội-đồng Chánh-phủ vừa rồi:

Việc đầu xảo Canh-nông. — Việc khuyến khích nghề nông. — Việc cấm đem cà phê Java vào cõi Đông-Pháp. — Việc biện cam cước cho các giống trâu bò. — Việc Thương chánh. — Việc cây máy. — Sở thí nghiệm cón-trùng ở chợ Ghẩm. — Việc vận tải tàu bẩm. — Các công văn và tư vấn. — Các đơn từ và giấy kêu nài của các nhà đồn điền. — Việc xe hỏa v. v.

Ngạch-tham-Tá

M. Trần-văn-Khả, có bằng Tú-tài Tây được bổ chức Tham-tá hạng nam ở ngạch các tòa Bố ở Nam-kỳ.

Kẻ cắp nhảy xe hỏa

Chiều hồm 6 décembre chuyến xe hỏa ở Yên-bái chạy về Hà-nội có hai đứa kẻ cắp lấy mất 8 đồng bạc của một người hành khách rồi nhảy xuống xe. Bỏ rớt gần Trà-lũng liền, bọn cấp thường làm thời ấy lắm. Những người đi xe hỏa cần thận làm mới được.

Ngã xuống hố vôi

Đêm hồm 8 décembre, một người lính cảnh sát đi tuần, gặp một đứa ăn trộm mang một gói đồ, liền đuổi theo mà thời khi gặp ngõ Phất-lộc bị ngã vào hố thời vôi phải bỏng chưn và bị thương ở cánh tay, đã phải vào nhà thương ngay.

Hai vị Thống-chế ở Tàu lại

Vừa rồi có hai vị Thống-chế ở Trung-hoa (Quảng-đông) lại có vào yết kiến quan Đốc-lý Dupuy.

Gạo xuất cảng

Số gạo tấm chở đi Hướng-cảng ngày 6 décembre như sau nầy:

Gạo: 495.650 kilos. Tấm 22.080 kilos, cộng cả là 517.730 kilos.

Công-văn

Vì lời nghị quan quyền Thống-đốc Nam-kỳ ngày 5 Janvier.

Mấy thầy kỷ-lục các phòng văn Chánh-phủ và các hạt, tên kể ra sau nầy, học tại trường-học Luật-khoa và Chánh-trị Hanoi, đã qua hàng rồi bổ đi.

Thầy Phạm-văn-Chương, tùng sự quan Tham-biện, chủ-tỉnh Sadec.

Thầy Lê-toan-Hích tùng sự quan Tham-biện chủ-tỉnh Longxuyên.

Thầy Huỳnh-văn-Bưu đổi Sanh tùng sự quan Tham-biện chủ-tỉnh Biênhoa.

Thầy Nguyễn-văn-Tính tùng sự quan Tham-biện chủ-tỉnh Giadinh.

Thầy Đỗ-phước-Tâm tùng sự quan Thương-thọ (ler bureau)

Thầy Nguyễn-tu-Thiet kỷ-lục hạng tư giảo cho quan Tham-biện đầu phòng văn đồng bộ tùng sự quan Tham-biện đầu phòng viên-quan đồng chức.

Thầy Nguyễn-văn-Bau kỷ-lục hạng nam đang giúp việc tại sở kiểm soát thuế chánh ngạch Saigon, nay bổ đi tùng sự quan Tham-biện chủ-tỉnh Mytho đang thế cho thầy Tran-Loi đổi đi chỗ khác.

Thầy Tran-Loi kỷ-lục hạng nhì đang giúp việc tại Mytho nay bổ đi tùng sự quan Kiểm-soát sở thuế chánh ngạch Saigon đang thế cho thầy Nguyễn-văn-Bau đổi đi chỗ khác.

Vì lời nghị quan quyền Thống-đốc Nam-kỳ ngày 5 Janvier.

Cho phép dưỡng bịnh ba tháng cho tên Nguyễn-văn-Xo n° Mle 26 đang giúp việc tại sở kiểm-lâm Biria.

Trong lúc nghỉ đó tên linh kỳ được phép tháng đầu lãnh trọn phần lương khỏi trừ tiền phụ bổng; còn hai tháng sau được lãnh nửa phần lương.

Vì lời nghị quan quyền Thống-đốc Nam-kỳ ngày 5 Janvier 1922.

Cho phép bằng lòng giao hàng viên chức ngạch phụ tá sở kiểm lâm Nam-kỳ.

Làm chức garde hậu bổ

Trần-văn-Sanh n° Mle 360 và Lâm-văn-Canh n° Mle 361.

Vì lời nghị quan quyền Thống-đốc Nam-kỳ ngày 5 janvier 1922.

Cấp đơn xin thôi kể từ ngày 31 décembre 1921, của tên garde hạng sau Nguyễn-văn-Biên n° Mle 256 đang giúp việc tại quản kiểm lâm n° 2 Caman (Baclieu)

Vì lời nghị quan quyền Thống-đốc Nam-kỳ ngày 3 Janvier 1922.

Ông Nguyễn-văn-Bút n° Mle 251 và Bằng-văn-Biện n° Mle 252 thông phán hạng nhứt lương 1320 đồng các phòng văn Chánh-phủ và các hạt Nam-kỳ bổ qua phủ Toàn-quyền nay sắp theo ngạch mới làm chức thông phán hạng nhứt lương 1320 đồng.

Hồi ông nầy sắp kể đó ông Nguyễn-hữu-Hiệp thông phán hạng nhứt.

Vì lời nghị quan quyền Thống-đốc Nam-kỳ ngày 3 janvier 1922.

Thầy Cô-van-Tran có bằng cấp Diplôme d'études complémentaires Franco-indigènes đặng cấp hàng làm giáo viên hậu-bổ và giao tùng sự quan Tham-biện chủ-tỉnh Tân-an.

Tiền lương của thầy giáo nầy khỏi trừ tiền hưu trí và phụ bổng sẽ lấy công nhơ lãnh bao thầy đủ lại mà trả.

Vì lời nghị quan quyền Thống-đốc Nam-kỳ ngày 3 janvier 1922.

Cho phép cô giáo Pham-thị-Cua kêu là Thoi đang dạy tại Nữ-học-đường nghỉ hai tháng năm chỗ.

Trong lúc nghỉ cô giáo được phép lãnh trọn phần lương như có mặt.

Vì lời nghị quan quyền Thống-đốc Nam-kỳ ngày 3 janvier 1922.

Thầy Trần-phi-Phụng có bằng cấp Certificat d'études primaires Franco-indigènes nay đang cấp bằng làm trợ giáo hậu-bổ và giao tùng sự quan Tham-biện chủ-tỉnh Cholon.

Tiền lương của thầy trợ giáo nầy khỏi trừ tiền hưu trí và phụ bổng sẽ lấy công nhơ lãnh bao thầy đủ lại mà trả.

Vì lời nghị quan quyền Thống-đốc Nam-kỳ ngày 3 janvier 1922.

Thầy Lê-văn-Nam n° Mle 296 đang cấp bằng làm đầu đề-hướng sở y-chánh lương mỗi năm 216 đồng, và giao tùng sự quan Tham-biện chủ-tỉnh Thủdầumột.

Vì lời nghị quan quyền Thống-đốc Nam-kỳ ngày 3 janvier 1922.

Cấp đơn xin thôi kể từ ngày 1er décembre 1921 của thầy Charles LY n° Mle 161 thợ máy hạng tư sở lau-bổ và máy-móc của nhà nước.

Tên mấy vị trúng số

Ông Lê-văn-An ở Giadinh trúng số 500 đồng.

Ông Moreuil, Vuong-Kiet, Trần-văn-Phò mỗi vị trúng 100 đồng.

Ông Ormi-res, Gientz, Miguot, Nguyễn-văn-Phuoc, Tran-Giang, Nguyễn-văn-Liệp và Trần-văn-Tinh mỗi vị trúng được 50 đồng.

N. B. Nghe nói có *Trần-thị-Thông* là người trúng số 10.000 đồng, có hứa sẽ bố thí cho trẻ mồ-côi và các nhà phước-thiện 1000 đồng.

Còn vẻ việc tên bán Ka-ri trúng 1000 đồng, mà bổn-quán đã nói trong số hôm qua, nghe rõ lại không có. Xin chư độc-giả lại đôm.

Ngày 11 Janvier 1922

VỀ VIỆC TÀI CHÁNH

GIÁ BẠC

	Sớm mai	
Khả nước.	4 65	
Ngân hàng Đông-Pháp!	4 60	
Ngân hàng Hongkong Shanghai	4 60	
Ngân hàng Chartered	4 60	

GIÁ BẠC ARGENT FIN TAI LONDRES

Sớm mai		
Tại Paris ngày 10 Janvier 1922		
	Trả mất	Trả bán
Ngân hàng Đông-Pháp	35 1/2	35 1/4
Ngân hàng Hongkong Shanghai	35 1/2	35 1/4
Ngân hàng Chartered	35 1/2	35 1/4

GIÁ BẠC LIVRES STERLING

Tại Paris ngày 10 Janvier 1922	
Ngân hàng Đông-Pháp	51.90
Ngân hàng Hongkong Shanghai	51.25
Ngân hàng Chartered	51.10

QUỐC TRÁI CỦA ĐẠI-PHÁP

Tại Paris ngày 10 Janvier 1922					
	1917	1918	1919	1920	1921
Vé lợi 3 %	59 15	Vé lợi 4 %	1920	62	75
Vé lợi 5 %	1916	80	30	Vé lợi 6 %	1920	54	60
Vé lợi 4 %	1918	74	25				

MỄ CỐC

Giá tám chỗ đến nhà máy Chợlớn bao trả lại phí một trăm bảy 18

Vinhlong	3.40	3.75
Gò-công	3.70	3.90
Bến-tre	3.60	3.85
Bắc-liêu	3.70	3.95
Nam-vang	3.15	3.40
Gia thường thường hạng trung	3.50	3.75

Thịt bò

Giá mỗi kí-lô. — Phải-lõ 1 đồng — Nhượng-chưn đã nấu nấu 0 30 — Đồi đồi-lam bỏ-tách 0 45 — Ngực 0 20 — Trái thăn giá 0 40 — Vai trong 0 30 — Vai không xương 0 45.

Thịt bò con

Giá mỗi kí-lô. — Thăn 1 20 — Xương-sống nhỏ (côtelettes) 0 90 — Ngực 0 80 — Vai 0 80 — Khượng chưn 0 60.

Lòng bò

Giá mỗi kí-lô. — Bầu bò con 1 20 — Lòng bò con 0 30 — Gan bò 0 95 — Gan bò con 0 55.

Giá mỗi cái. — Đầu bò con 1 20 — Ốc lồ 0 25 — Ốc bò con 0 30 — Cằng bò hay là bò con 0 10 — Lưỡi bò 0 30 — Lưỡi bò con 0 20 — Tim bò 0 30 — Lòng bò 0 15 — Cái đầu bò (trọ) 0 84.

Thịt trâu

Giá mỗi kí-lô. — Đuôi trâu cái 1 50 — Đuôi chất nhỏ 0 60 — Vai cái nhỏ và 1 20 — Vai trâu cái 1 00 — Ngực 0 80 — Cổ 0 90.

Giá mỗi cái. — Xương sương (côtelettes) tư 0 15 tới 0 20 — Trong sẩy, gan, tăng, trái cối 0 40 — Óc 0 15 lớ 0 60 lòng (tripes 0 40 — Cằng 0 30 — Đầu 0 70.

Thịt heo

Giá mỗi kí-lô. — Đuôi 0 70 — Phải-lõ 0 85 — Xương sống nhỏ 0 70 — Gan (foie) 0 40 — Bầu 0 40 — Cằng 0 40 — Mỡ (saindoux) 0 60 — Mỡ (lang-chài) 0 50 — Tim 0 70 — Trái-cật (rognons) 1 50 — Ngực 0 50 — Sốc-cái 1 50 — Mề thịt đã mổ 0 60 — Xương giả (Fausses côtes) 0 60 — Lưỡi 1 80.

Giá mỗi cái. — Óc heo 0 10.

Thịt dê

Giá mỗi kí-lô. — Sốc-cái 0 70 — Bồ-dần (Boudins) 0 40 — Phổ-mách heo (Fromage cochon) 0 80 — Lai-xương nhỏ (andouillettes 0 80 — Ba-tô (Pâté) các thứ 0 90 — Thịt heo rô-ti 0 90 — Cằng heo chân 1 00 — Óc 0 80 — Lang-sa-bonnet 1 20 — Đuôi heo 0 80 — Sốc-cái bên Tây 1 00 — Phổ-mách gruyère.

Thịt dê

1 cằng mỗi kí-lô — Gan tư 0 30 tới 0 40 (foie cái) — 0 24 0 50 — bồ dề lòng 0 20.

Tàu chạy Cao-Mên, Lào, Bacprés và Đô-Thiên

Chiếc *L.Ruaff*, ngày thứ ba, 10 Janvier 1922 9 giờ tối chạy

Chiếc Battambang, ngày thứ năm 12 Janvier 1922 9 giờ tối chạy.

Tàu chạy Cao-Mên và Lào

Chiếc *L. Blanchet*, ngày thứ bảy, 14 Janv. 1922, 9 giờ tối chạy

Tàu chạy Lục-Tỉnh

Chiếc Khmer ngày thứ hai, 9 Janv. 1922, 9 giờ tối chạy

Chiếc Annam, ngày thứ sáu, 13 Janv. 1922 9 giờ tối chạy

Tàu chạy Tây-ninh

Chiếc Namkỳ, ngày thứ tư, 4 Janv. 1922 8 giờ sớm mai.

Tàu chạy Cap và Baria

Chiếc Annam, và Nam-kỳ, chạy ngày thứ hai, thứ ba, thứ năm, thứ sáu 8 giờ sớm mai chạy, ngày thứ bảy 12 giờ trưa chạy.

Tàu chạy đi Pháp-quốc

Chiếc *Lieutenant de la Tour* chạy qua Marseille ngày 20 janvier.

Tàu chạy tới Saigon

Chiếc *Cap Arcona* ở bên Tây sẽ tới Saigon ngày 1er janvier.

Chiếc *Porthos* ở Shanghai sẽ tới 13 janvier

Nông vụ

Soctrang. — Tay nhơn công khó kiếm nhưng lúa mùa đang gặt, xắn lám, lúi trong tổng Nhiêu hòa, Nhiêu-khánh, Nhiêu-an và Thanh-an; Mỗi mẫu góp được chừng 150 tới 200 giạ; giá nhiều nên nước khó mua. Thế nầy lúa muộn trong một vài tổng phải mang hại.

Giá lúa thường thường bực trung từ 3$25 còn gạo từ 8 $ mỗi 100 ki-lô.

Cholon. — Nội trong hạt đang gặt lúa mùa.

Giá lúa thường thường bực trung 3$60 tới 3$75 còn gạo từ 5$20 tới 5$ mỗi 100 ki-lô.

Gia truyền tập

(Recettes utiles)

Bị dời ăn

Nếu người nào bị dời ăn thì nên lấy lá mướp-hương đảm nát đổ lộn với nước cơm sôi mà thoa chỗ bị dời ăn. Có thì nghiệm.

Longxuyên XUÂN.

Muốn biết mật ong hay là mật ui

Phải chấm một chút mật nhều trong miếng giấy sút, nếu mật ấy thấm trong giấy sút và đậm lang ra thì không phải thiệt mật ong.

Longxuyên XUÂN.

Cũng là một cuộc vui cho xã-hội

Ngày 17, 18 tháng chạp ta đây, nhằm thứ bảy và chúa nhựt, 14, 15 Janvier 1922; « TÂM-ÍCH-BANG » (Troupe théâtrale annamite moderne de Cholon) sẽ hát khai trường tại rạp hát bóng « EDEN-CINÉMA » đề Chôlon, đường Tổng-đốc-Phương.

Diễn tuồng «HUỀ-VIÊN KỲ-NGỘ» (thứ nhứt và thứ nhì của M. NGUYỄN-MINH-DIỆM soạn)

(Xin lỗi) Hai hồm ấy không có bán giấy ghế hạng nhứt và hạng nhì, chỉ hạng ba có bán mà thôi, là vì hai hạng ghế ấy để mời VIÊN-QUAN cùng người QUYỀN THỰC của Bổn Bang.

Đã vậy, lại e bầu nhiều việc mới cón sai sót, nên xin lỗi trước với Qui ông; nếu vì nỗ đã sắn đa yêu thương và muốn giúp đến Bổn Bang mà chưa được thiệt mới, thì xin Qui ông sẵn lòng cho hay trước hai ngày, ngày khai trương, được sớm càng tốt. Ấy là ơn thâm cảm đó!

LÊ-VĂN-SANH
Chủ Nhân:
TÂM-ÍCH-BANG và
KỲ-TÂM-HIỆN
N° 5 62 Bd Testard, Cholon
Đồn thổ.

FABRIQUE de CASQUES EN LIÈGE CAOUTCHOUTÉ

MARQUE DÉPOSÉE

NHÀ LÀM NÓN BẰNG CÂY LÍA TẦM CAO SU

DƯƠNG-VĂN-THIẾT

208 Quai de Belgique. — SAIGON

Kính trình qui vị biết, chúng tôi mới mở một tiệm là « nón bằng cây lía (liège) tầm cao-su. Vậy xin quí vị chiếu cố đến nghề mới là của chúng tôi dựng nên ở trong xứ mình.

Những nón của chúng tôi thì rất nhẹ, chắc chắn lắm, kiểu thiệt khéo, thông hơi nhiều, không có sâu mọt được, những đồ phụ tùng làm nón toàn là hạng tốt giá hạ hơn các nơi.

Chúng tôi có đủ đồ về nghề làm nón theo phương pháp âu châu. Vậy chúng tôi đoan chắc có thể làm đúng ý như kiểu riêng của các nhà buôn nón đặt chúng tôi làm, nhà buôn nào muốn mua cốt nón bằng cây lía (liège) để về lợp lấy, chúng tôi cũng bán. *Có đề bán tại tiệm* DÃO-HUỐNG-MAI 46-48 Rue Catinat Saigon, là một tiệm lớn chuyên bán những đồ Mỹ nghệ của con tính Nam.

Kính trình
DƯƠNG-VĂN-THIẾT

Sẽ có qui vị muốn hỏi bản điều chi về việc làm nón, xin viết thư cho M. Trần-văn-Thái, 40 Quai de Belgique Saigon. Cây lía (liège) là thứ cây ở Au-châu thường dùng làm nút và làm nón.

HÃNG
A. RICHAUD
có cần dùng một người Họa-đồ về bàn ghế (*ameublement*).

Trần-minh-Tịnh
Commerçant à Vinhlong

Tiệm nầy thay mặt cho tiệm thuốc *Pharmacie centrale Franco-annamite* của ông André Lê-văn-Minh, bán đủ các thứ thuốc Tây.

Bán hàng đồ, tơ, lụa, giấy, quốc, nón Backy thiệt tốt hơn hết, savons Dyfoam nhuộm đủ các thứ màu, xe máy hiệu *Gnome* hãng Thuận-Hoà hiệu Hercule, đồ phụ tùng, vỏ ruột, xe máy đủ các hiệu, sách vở, mực viết, cho học trò dùng, thơ, tuồng, truyện quốc ngữ, giá bán rẻ hơn các nơi. Cái xin qui vị thương tình huề cố.

khởi sự ngày hôm nay thì
Bạn hát xiệt FILLIS
còn hát có sáu bữa nữa mà thôi
Chư quí-vị nào mà chưa đến xem thì hãy mau mau đến xem chơi cho giải muộn. *THẬT LÀ HAY LẮM.*
Hát nhiều lớp thuở nay chưng ta chưa thấy.
đổi lớp lần chót
Vì có lời thiên hạ nài, nên mấy lớp hát lần đầu sẽ hát lại.
Ngày thứ năm và ngày chúa-nhựt là hát ngày chót sẽ có hát buổi chiều.
Và ha giá còn như vầy:

Chỗ riêng, 6 người ngồi	15 $ 00
Chỗ riêng, 1 người ngồi	3 00
Hạng nhứt	2 00
Hạng nhì	1 00
Hạng ba mà nhứt hạng	0 50
Hạng ba nhì hạng	0 30

Lính trả phần nửa tiền hạng nhứt và hạng nhì.
Tôi hát 9 giờ 45
MỖI ĐÊM HÁT HỒI, CÓ CHUYỀN XE-LỬA CHẠY VỀ CHỢ-LỚN
Thứ năm và chúa nhựt hát chiều 4 giờ 30
Bán giấy tại nhà in Imprimerie Saigonnaise, số 17 đường Catinat

NHÀ HÁT BÓNG MODERN
Tại Saigon, đường d'Espagne, môn bài số 215 (Sau Cây-mới SAIGON)
MỖI BUỔI CHIỀU HÁT 2 XUẤT
Từ 7 giờ tới 9 giờ và từ 9 giờ 1 khắc tới 11 giờ rưỡi
Đổi bản mới mỗi tuần 2 lần — *Ngày THỨ BÀ và ngày THỨ BẢY*
BẢN MỚI chiều thứ ba 10 tây tới chiều thứ sáu 13 Janvier 1922
1-2-3-4-5- — Dứa con gái của người bòn vàng
Cô BLANCHE SWEET làm vai con gái của người bòn vàng. Nhiều lớp thiệt hay, nhứt là lớp nàng con gái của người bòn vàng cái trang đồng ở với mọi da đen vì cha con bị sự hiểm nghèo mà phải lưu lại.
6-7- — Truyện năng RUTH ở chốn lâm sang
Tuồng phân làm 15 hồi, có *Ruth Roland* làm chánh vai tuồng ất hay.
Hồi thứ mười: Sự kinh nhiệm của cái rương
Có 2 lớp.
8- — ALLO! ALLO! Bắc ôi, bớ bác
Bóng điều của cô BEATRICE LA PANTE diễu lớp kêu dây thép nói, coi tức cười nón ruột.
THỨ-NĂM có hát ban ngày, dùng 5 giờ chiều khỏi sự hát giá phân nửa.
GIÁ TIỀN CHỖ NGỒI
Bác riêng 1 $ 00 | Ghế hạng nhứt 0 $ 60 | Ghế hạng nhì 0 $ 40 | Giản 0 $ 20

廣東二天堂大葯房
NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG
PHARMACIE-ASIATIQUE
38, rue de Canton — à CHOLON

Extrait du Certificat délivré par l'Institut Pasteur de Saigon le 15 Octobre 1921.

Ces préparations peuvent être considérées, toutes, comme des préparations ou vaccinations de la Pharmacopée chinoise. Elles paraissent ne présenter aucun danger, à condition de se conformer, pour leur emploi, interne ou externe, aux indications des notices ou des étiquettes. Enfin, elles sont en très bon état de conservation.

Sao tao đã ni bằng Institut Pasteur, Saigon ngày 15-Octobre 1921 chứng rằng:

Các thứ thuốc của tiệm tôi nói trên đây đều làm bằng mấy vị thuốc bổn Trung-hoa. Thuốc của tiệm tôi không có môn chi làm hại hết, miễn là trong khi dùng hoặc uống hoặc thoa, thì phải cứ cho theo các lời dặn hay là cọi theo mảnh Nói tác mới đều là thuốc, của tiệm tôi đã lâu chẳng hư.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG VẬN ỨNG CAO ĐƯỢC

Thuốc dán nầy chuyên trị các thứ gẫy độc, hoặc ung-thư, hoặc nang-bướu phát hồi, hoặc chưa hay ghẻ ngứa, nhứt thiết vô danh thủng độc, kẻ đã lận lâu mà thấy đều đáng được.

Dùng nó mà dán nơi mấy chỗ đau, chuyên mấy ngày thì thấy kéo da non, ít ngày thì lành hình.

Dầu cho bịnh đau lâu năm, da thì lở loét máu mủ tanh hôi hễ dán nó vài ngày thì rút hết cái độc ra rồi-lần-lần ở miệng lành ngay, thiệt là một thứ thuốc dán linh nghiệm như thần, không kẻ cho xiết được.

CÁCH DÙNG:

Phải lấy vải mỏng cả mặt mặng hoặc giấy dầu, thoa thuốc đầy nầy vào mà dán, mỗi cỡ đau, mỗi bữa sớm mai phải lấy nước trà lãm lâm mà rửa chỗ đau rồi thay miếng khác.

Kị ăn thịt ngỗng và thịt dê, những đồ sắc dục cang nên ngừa và lánh.

Chư tôn có mua thuốc chi của bổn đường, xin hãy nhìn cho kỹ cái nhãn hiệu Ông PHẬT-MẪP thì mới khỏi lầm đó giả.

Giá mỗi thỏi là . . . . . 0 $ 30

"HERCULE"
LA BICYCLETTE FRANÇAISE
LA PLUS RÉPUTÉE POUR
SON FINI ET SA QUALITÉ
AGENT GÉNÉRAL POUR L'INDO-CHINE
ÉTABLISSEMENTS
L. CAFFORT
32, 34, 36, RUE CATINAT
SAIGON

Những vị nào ở Lục-tỉnh làm ăn buôn bán chắc chắn, tử tế, muốn thế mà bán sỉ, hay là bán lẻ xe máy hiệu ALCYON và HERCULE thì hãng công bằng lắm vậy.

PHẢI HÚT THUỐC IMPÉRIALES

A. COURTINAT & Cie — SAIGON —

PHARMACIE PRINCIPALE

CUA ÔNG

L. SOLIRÈNE

nhứt hạng bào-chế sư

KỂ NGHỀ CHO ÔNG G. RENOUX

ở ngang nhà hát tây. — SAIGON

Tiệm thuốc nầy đứng bực nhứt đã lâu năm rồi và buôn bán lớn hơn các tiệm khác trong cõi Đông-Pháp nầy.

Tiệm thuốc nầy được có tiếng là nhờ chuyên bán thuốc thượng hạng, nhờ có một ông thầy bào-chế nhứt hạng, vẫn là cử-nhơn bác-vật xuất thân, đứng xem sóc việc bào-chế thuốc một cách rất kỹ lưỡng, trùng theo toa của các quan thầy thuốc ra cho người ta; lại nhờ có người Tây và người Nam thầy thầy đều tin cậy.

Tiệm thuốc nầy cứ do theo ý người bạn hàng mà bán thuốc, hoặc tuân theo toa của quan thầy thuốc mà bào-chế, chớ chẳng hề khi nào lâm sai, hay là lúc trong tiệm không có thứ thuốc người ta hỏi rồi không đem thứ thuốc khác mà đổi thế vào.

Tiệm thuốc chánh của ông L. SOLIRÈNE khuyên những bạn hàng:

Nên dùng thuốc của ông L. SOLIRÈNE là một người chủ tiệm rất ngay thẳng, chiếu hiện đã sỉ;

Vì thuốc tinh tấn, mỗi lăn thuốc bên tây gởi qua đều có thí nghiệm cho rõ tốt xấu, thiệt giả;

Vì có bạn hàng đông đảo, nên bán mau hết, không có thuốc cũ;

Vì có quan thầy bào-chế nhứt hạng, xem xét kỹ lưỡng cách bào-chế thuốc cho y theo toa của quan thầy.

Hãng Thuận-Hòa

Mộn bài 29, 31 đường Catinat, Saigon

Ông Ch. NGUYỄN-PHÚ-KHAI làm *Administrateur-Délégué*

Hãng nầy buôn bán đồ nhập cảng và xuất cảng vốn 1.000.000 quan, Mua trả bạc hay là bằng giấy Quốc-trái cũng đặng.

RƯỢU SAM-BANH ROSELLY uống diệu dàng ngon ngọt, hãy uống thử thì biết.

RƯỢU MOUSSEUX cho người Annam dùng.

RƯỢU COGNAC (cỗ nhắc) JOBIT 7 ngôi sao. Thiệt ngon uống tiếu mà lại bổ.

RƯỢU STELANE Người Annam hãy mua để phòng khi đau bụng hay là ăn không tiêu.

RƯỢU STICK cũng như quinquina vậy.

XÀ HƠI HIỆU LANGSA « PHILOS » Giá rẻ mà lại chắc hơn các hiệu xe khác.

MÀU SƠN HIỆU COLORIN.

Giấy cho đờn bà Annam dùng.

Giấy tây bottine và soulier thứ thượng hạng.

DẦU THƠM HIỆU DULCI dầu nầy thơm lắm.

DẦU MENTHE và MENTHOL HIỆU THUẬN-HÒA.

THUỐC DIẾU HIỆU MARYLAND, ICEBERG, KASBAH và VAGYAR gói 10 điếu, 20 điếu và 50 điếu, hút thơm miệng và không khô cổ.

Người ANNAM hãy mua đồ của HÃNG ANNAM THUẬN-HÒA thì mới thiệt là giúp cho Đồng-bang.

HÃNG NGÀNH VÀ NGƯỜI THAY MẶT trong cả hoàn cầu

HÃY HỎI SÁCH có học hình bằng chữ và bằng số sẽ cho không

ở Saigon

85 1, Quai de Belgique

HÃNG

DESCOURS & CABAUD

Produits Métallurgiques

VỐN 40 TRIỆU QUAN

BÁN SỈ — BÁN LẺ

HÃNG BÁN Giá rẻ hơn hết TRONG NGHỀ CỰC BỘNG

ở Nam-van (PNOMPENH)

góc ĐƯỜNG PROTECTORAT và ĐƯỜNG DE VERNEVILLE

Thơ tín vãn lai

Ô-môn le 25 Décembre 1921.

Les habitants du village de Thới-giai (Cantho).

A Monsieur le Rédecteur du L.T.T.V. Saigon.

Ông,

Trước kính thăm ông đăng mạnh và sau nầy chúng tôi xin ông ra ơn mọn mà ấn hành bài của chúng tôi sau đây vào qui báo,

Chúng tôi hết lòng cảm tạ ơn ông.

Kính lời cùng chư nghị-viên địa hạt Canthơ

Bẩm qui ông,

Chúng tôi từ nhỏ chí giả vẫn là người quê mùa dốt-nát, nên Nhà-nước ban ơn, cất giữa làng chúng tôi một cái trường học. Ấn ấy không biết ngăn nào. Chúng tôi chẳng sao trẻ con cùng em cháu của chúng tôi cũng vào nẻo văn-minh đặng. Mà lời ấy là lời tưởng của chúng tôi, chớ bây giờ không đặng vậy; là vì trường học cất nhằm chỗ không thị tứ.

Làng chúng tôi chia ra làm bốn ấp: Ấp Thới-an, nhằm nơi trường học mà không có con nít nhiều; còn ba ấp kia, thì dân giả và con nít đông đảo mà mắc trường học cách ba cái đồng ruộng lớn, mà lại dưỡng thông, thủy bộ chi cũng không có hết. Tuy vậy mà mùa nắng cũng còn khá, duy có mùa nước trường học nầy chẳng có học trò. Nếu học một mùa bỏ một mùa thì tình ra chúng nó học một năm có ba bốn tháng mà thôi.

Vã lại không phải hại cho học trò mà thôi, lại lây cho tôi mấy thầy nữa, vì quan trên không rõ duyên cớ, quở rằng thầy không làm việc bổn phận cho cần. nên học trò mới không đi học. Bởi vậy nhiều thầy thua buồn phải bỏ việc làm mà sanh phương khác. Trường học cất chừng 7 năm nay mà hết bảy ông thầy rồi. Chúng tôi là dân quê-mùa chẳng dám ra mà đối diện với quan trên, nên chúng tôi cậy qui bào trao lời giùm cho thầu. Chúng tôi ước sao quan trên truyền lịnh dấp đàng thông tới trường cho con trẻ trong ba ấp kia tiện bề lui tới, thì tự nhiên học trò tựu đông. Đặng vậy mới khỏi phụ ơn Nhà-nước đã lập trường khai hóa.

Cuối xin chư qui ông nhậm lời.

Nay kính.

Les habitants du village de Thới-giai Định-thới Canthơ.

HÃNG

Etablissements Industriels

DE SAIGON

(Vốn 2.500.000 quan)

Phòng việc ở đường Mac-Mahon mộn bài 22 và 27

Trại thợ ở Quai de la Marne Khanhhoi

Hãng mới nầy là hãng nối nghiệp cho hãng cũ Bonnefoy, chuyên làm những gạch bông hãng xi-măn và chuyên sửa đủ các thứ máy như là máy xay lúa, máy ép dầu và máy xe.

Hãng mới nầy từ ngày nối nghiệp hãng cũ Bonnefoy đã sắm thêm khí dụng nhiều lắm cho nên công việc làm đã mau lại thêm giá rẻ.

Hãng mới cũng có bán và sửa xe hơi, lại riêng lãnh làm đại-biểu cho các hiệu xe Huê-kỳ như:

Chandler, Buick, Cleveland, Chevrolet. và các hiệu xe Langsa như:

Grégoire, và Mathis.

Tưởng trong cõi nầy chẳng có hãng nào bán xe hơi giá rẻ như giá của bổn hãng định, vậy xin Lục-châu qui khách khi nào muốn mua xe hơi nên hỏi cho biết giá của bổn hãng rồi sẽ đi mua.

Bổn hãng có trữ các thứ đồ cho nhà máy và bán đủ các thứ dầu nhớt để chế máy; lại cũng có bán máy xay gạo và máy xay lúa.

Bổn hãng đã có danh với người Annam xứ nầy, lập ra từ năm 1872, lại cũng đặng lòng người Annam tín cậy.

Vậy bổn hãng kính xin Lục-châu qui-khách, cứ bổn hiệu mà đến hay là tư thơ thương lượng mỗi khi qui khách cần mua gạch bông xi-măn, xe hơi cũng đã chi về máy móc, hay là cần dùng bởi đầu chi bổn hãng sẵn lòng trả lời liền và cũng sẵn lòng tom tính cho đặng như ý qui khách.

Trong lục-châu qui vị nào muốn dùng rượu chát trắng và đỏ thiệt tốt làm bằng nước trái nho thì nên đến hay là viết thơ cho hãng EMILE PEYSSON ở Saigon. ngang nhà hát Tây, mộn bài số 4.

Lời rao

Cho mấy ông thợ chụp hình, dầu thiện nghệ dầu ham chơi

Tại hãng PHOTO-STUDIO, 136-138 đường Catinat, có bán đủ thứ máy chụp hình hiệu nào cũng có; tính theo giá bên Tây như hiệu Kodak — Richard — Gaumont — Demaria — Monobloc v. v...

Cũng có đủ đồ phụ tùng hết thảy về nghề chụp hình và nghề vẽ cũa (Peinture) bán sỉ bán lẻ cũng được.

Có khuôn để lộng hình chạm khéo lắm, thứ nào cũng có, nhiều bộ hình khác, chạm tốt lắm.

Có chụp hình cho giấy thuê thân nữa.

Có bán kiếng, giấy, đủ thứ thuốc sang hình.

Giấy Bromure 1/2 brillant contraste từ hộp 100 tờ, lớn 13 x 18 thì $ 6 25 cho hộp 500 tờ thì 22 $ 00.

Có kiểu để làm bình mấy xứ nóng nực.

Tại hãng Photo-Studio 136-138 Catinat Saigon.

TUỒNG LỐI MỚI

CHÉN THUỐC ĐỘC

Tragi-comédie en 3 actes

Cười vỡ bụng mà nẩn thanh-tao—Nhiều chỗ rất não-nùng cảm-động

Diễn lần thứ nhất tại Rạp-hát Tây lớn Hanoi

Ngày 22 Octobre 1921

Ai muốn mua sì hay mua lẻ, thì gởi thơ và tiền cho:

M. VÕ-ĐÌNH-LONG

Giáo-học trường Pháp-Việt Hà-đông (Bắckỳ)

Sách 70 trang rộng, bìa có hình, giá: 0 40

Không phải gởi thêm tiền cước.

Hãng EMILE PEYSSON ở Saigon, ngang nhà hát Tây, mộn bài số 4 có bán đủ thứ đồ ý phục cho đờn ông và các cậu trai đứng. Đồ đã tốt theo cách văn-minh, mà giá lại rẻ hơn các nhà buôn bên Đông-pháp.

Có bán áo so-mi, cà-ra-cách, nón đi chơi và nón cối ngựa, đi máy bay, đi xe hơi, vớ, giày, vớ và quần so cho con nít, dầu thơm, đồ để dùng đi đường, đồ dùng học hình, đồ để chơi Tennis, đá banh, vân vân.

HÃNG DẦU

Trương-văn-Bền

CÓ BÁN ĐỦ THỨ DẦU

Dầu Phộng, ăn thực ngon và tốt.
» Dừa.
» Xô, không có mùi hôi.
» Mè, thơm.
và » Bông, giá rẻ để thợ-bạc dùng.
Bánh dầu Dầu-phộng, thực tốt.
» » Đỗ-đũ.
» » hột Gòn.
» » Dừa, để cho heo và bò ăn.

ĐỒ TỐT VÀ GIÁ RẺ HƠN KHÁCH-TRÚ

Hãng tôi mua Dừa-khô, Dầu-phộng, Mè, hột Gòn, hột Bông, hột Đỗ-đũ, dầu và hột caoutchouc. Mua giá khá hơn các nơi.

Xin Lục-châu ai có muốn mua bán với tôi, thì xin mời đến nhà, hoặc viết thơ hỏi tôi thì tôi gởi kiểu và sẵn lòng tiếp rước rất trọng thể và trả lời lập lực. Nay lời.

TRƯƠNG-VĂN-BỀN

Hội-đồng Quản-lý.

số 47, đường Cao-miên, số 47.

CHỢ-LỚN.

Các nhà phú hộ ở nhằm chỗ không có đèn điện khí thì nên mua đèn hiệu TITO LANDI thắp bằng dầu sáng mà dùng.

Đèn nầy tốt hơn các hiệu đèn khác.

Có trữ bán sỉ tại hãng EMILE PEYSSON ở Saigon, ngang nhà hát Tây, mộn bài số 4.

Kho trữ đồ hoàn cầu

MAGASINS UNIVERSELS

167, Rue Catinat. SAIGON

COLGATE
Tối của Hoa-kỳ gửi ra
Mỗi ve... 4 $ 75.

Sa-bông nho BONDON
Chục 12... 2 $ 00.

Laitcrème CARNATION
(dặm mua)
Thùng 96 hộp... 19 $ 00

GRAMINOL
Đồ ăn của con nít
Một hộp..... 0 $ 85

WESTERN CLOCK
Đồng hồ Bijoux (lumineux)
Baby Ben... 9 $ 50.
Ordinaire.... 4 00
Montre ..... 6 50.

Nước COLOGNE
Tốt nhứt (Rượu 90°)
Mỗi ve..... 0 $ 40.

DẦU SỨC TÓC
thứ (Portugal, Violette; Quinine)
Ve M.... 0 $ 50.
Ve G.... 0 75.

Sa-bông nhuộm DYFOAM
Mỗi cục. 0 $ 30 ¢
Chục 12. 3 00.

Croquettes Chocolat « GYP »
Một hộp 0 $ 30.

Đồ để giặt đồ LESSIVEUSE 50 lít
5 $ 50.

NÓN che nắng
« Singapour » liège coutil trắng
3 50 (*bán đồ*)
« Matelassé » trắng
3 $ 50 (*bán đồ*)
« Coq Gaulois » liège coutil trắng
N° 1 6 $ 50 bán rao hàng
N° 2 6 00 id.

KHĂN BÀN LÔNG
thứ lớn mà thiệt tốt.
9 $ 50 (*rao hàng*).

EPONGES để rửa mặt
1 $ 50 *chục 12 cái.*
0 20 *mỗi cái.*

SUPERCAO
Đồ ăn của người lớn
Một hộp..... 0 $ 85

LY để bàn ăn,
tiếu lớn, phân nhau thấy tinh
Một chục 12.. 9 $ 50
Ly uống thường.

Vải tân ong để may màng
Mỗi thước... 0 $ 90

DAO CẠO « DURHAM-DUPLEX »
Thứ thường.... 1 $ 50
có đủ đồ để liết dao bằng da, ở trong hộp da đỏ.
7 00

VIN TONIQUE

ET

BI-NUTRITIF

DU DOCTEUR RIP

Vệ-sanh TƯỚU của Lương-y RIP chế.

Thứ thuốc rượu nầy là một vị đại bổ gân cốt cùng là trán kiện tinh thần, bất kỳ là bao nhiêu tuổi đều uống đặng cả. Những kẻ tuổi cao khí lực suy giảm, vội thấy ngày xuân đã thôn mòn hễ uống rượu nầy vô, thì ắt đặng cử lão thành đồng, mặt mày tươi tốt, coi trẻ, lại mặng hơn xưa.

Còn con nít liệt nhược, đờn bà mất máu, có huyết bạch, có chửa, những kẻ hao tổn tinh thần; hễ uống rượu nầy vào thì mạnh mẽ lắm liệt, đi thịt đỡ sức, tinh thần trán kiện.

Giá mỗi ve là ba đồng bạc.

Có trữ bán tại tiệm thuốc Tây ở *đường Marti số 190, Cholon.*

Dépôt PHARMACIE FRANCO-CHINOISE 190, rue de Marins CHOLON.

Lời rao

Cho mấy chủ xe hơi cho mướn

Nên dùng thứ Cao su pneus C.G.M cho xe mình.

Vo (enveloppes) hạng nhứt, một cặp 12 $ 50.

Ruột (chambres à air) 5 $ 00

Bán tại Hãng nầy Cao su, ở đường Dousumont Saigon.

Hãng EMILE PEYSSON ở Saigon ngang nhà hát Tây, mộn bài số 4, có cho mướn films Langsa và ngoại quốc đặng hát bóng.

Nguyễn-văn-Búp

(CHỢ KHĂN ĐEN)

Propriétaire du Salon-Bon & Bình-nhâm Lei-thiên

Chỗ làm khăn bông, Bombay và nhiều tàu đủ kiểu kim-thời, có kiểu cắp tóc muốn kết dính lại đăng như nón vậy, rất tiện; phải đo ni, hãng muốn vấn thì khỏi đo. Còn muốn đặng mềng, ấy ý muốn từ 5 tới 4 lớp thì. Giá khăn có 3 hạng: hạng nhứt 3 đồng, hạng nhì 2 đồng rưỡi, hạng ba 2 đồng. Qui ông mua sẽ phí tổn chịu thì phải trên 2 khăn gởi contre-remboursement cùng trừ tiền trước tiền cước 2 mối.

Kính cáo

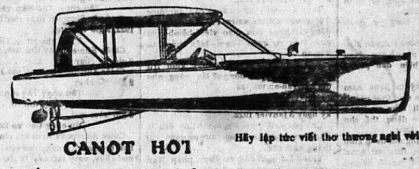

CANOT HƠI

Hãy lập tức viết thơ thương nghị với

Để chở chuyên mau lẹ, để tuần du điền địa

Charles BARDON

Quai de la Marne, SAIGON (Khánh-hội)

MỘT CÁI KIỂU THEO LOẠI « POPULAIRE », KÊU LÀ AUTO-GLISSEUR Số 630

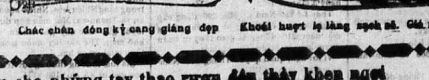

Chác chắn đông kỹ cang giáng đẹp — Khoái hoạt lẹ làng sạch sẽ. Giá rẻ

Rượu mạnh hiệu DEJEAN đã thơm mà lại ngọt làm cho những tay thạo rượu đều thấy khen ngợi

Chỉ một mình hãng Denis frères có trữ mà thôi

PHARMACIE PRINCIPALE

Tiệm thuốc Tây nầy dọn đẹp theo cách Văn-minh và lớn hơn hết trong Đông-Pháp nầy, lập ra từ năm 1856

Hồi trước chủ đang HOLUX và LENOUX nay đang SOLIRÈNE nhứt hạng bào-chế sư kê nghiệp

ở Saigon, ngang nhà hát tây. Bán đủ thứ thuốc tây, tốt thượng hạng và giá lại rẻ. Lục-châu chư quân tử có cần dùng thuốc tây xin hãy viết thơ cho tiệm thuốc nầy mà mua, thì sẽ được vừa lòng. Cuốn DƯỢC-TÂM LƯỢC BIỆN đã xuất bản rồi, ai muốn xin, thì viết thơ cho ông L. SOLIRÈNE, ngài sẽ gởi cho không

HÃNG

ông P. Ribeyrolleset Cie

10, Place du Château d'eau, Saigon
số 10 gần giếng nước Saigon

Có bán máy xay lúa và đồ phụ tùng cho máy.

Thay mặt cho hãng Ông F. H. SCHULE.

Có thứ rập máy giỏi ở tại hãng.

MÁY TOT CHÂC — Ai muốn lấy đồ thế nào, thì chỉ giùm không sai tiền công.

Tiệm đóng xe

Sửa xe và bán đồ phụ tùng

Đường LANG MÔN BÀI 99 và 101

ĐỀ-HỘ-SAIGON

TRẦN-VĂN-HIỆP chủ tiệm

Kính cáo Lục-châu quí khách đặng rõ: Tiệm tôi có đóng đủ kiểu xe như là xe mui, xe hai bánh, xe kiểu, xe lồn, xe bò, cộng có đóng thùng xe bò theo kiểu kiểu thời, xem xe thiết khéo, làm nhẹ, mười xe đã kiểu, và cộng có bán sắc thứ xe cũ như lại chắc chắn có bán đến xe đã kiểu: bán xe cao-su hãng cây: giá rẻ bền xây chắc lại, cao-su đặt để thay trong bánh, kiểu đến tây, đã biết kỹ xe đặc chắc và xe song mà hãng đã tây may rất khéo và chắc, có bán yên cốt, chuông đạp hai (klaxon), bánh đồ thắp, đèn khí đá thơ xe Sovo và vân vân.

Cái mới quí khách có cần đến kiểu bộ xin ghi lại tiền tôi mức khi trước coi cùng cuộc của tôi làm, mà có cần đóng vừa chi đã tiếng, xem giá cho vừa mà cần cần xe là cả.

Cáo cáo quí khách ở xa muốn gửi thơ hỏi thăm mua chỉ cùng giá cả tôi cần hàng bán đặc.

Sông lâu nhỏ rượu

(Longévité grâce à une liqueur)

Hiện bây giờ bán nước Hanh-kỳ có một vị điền chủ đã ngoài 85 tuổi mà hãy còn sức lực mạnh mẽ như người ít tuổi, đi đứng chắc bề, ăn ngủ vững, ngày đi quanh trại ngoài đồng coi tôi tớ làm công chuyên.

Ngày mọi có một người đi thăm hỏi, bèn tỏ cho biết lại đi điền lão ấy đã đã tuổi cao mà còn sức lực khỏe phải hơn vậy? Ông giả đáp lại rằng: Có chi lạ đâu mà hỏi, cả đời tôi trước khi ăn cơm hay uống một ly nhỏ rượu Quinia Gentiane hiệu Mazet là một thứ rượu trường sanh bất tử.

Người khách nghe nói cũng có lòng muốn một việc trường tiếu chơi bông, bèn sai tôi đi mua cho đặng hai rượu Quinia-Gentiane mà dùng mà hiến. Thiên hạ nghe nói cũng có đa tham sanh, cũng hèn rủ nhau đi mua rượu ấy dùng và mà cũng hỏi cùng kiếm.

Có bán trong các tiệm hàng xén (*épiceries*)

Dầu đánh bóng hiệu **MIROR** là một thứ tốt hơn hết trong các vật chất để dùng giữ nước sáng và mới luôn luôn cho những đồ mình đồng hoặc loại kim là đồ theo.

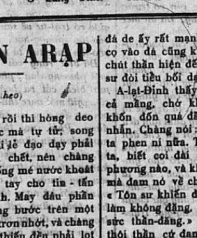

phong thì nê trước trong xứ thường bày bị tên sét. **DÙNG THỨ DỄN ÁT CHỊU LIỀN.**

Bán lẻ trong các tiệm tạp-hóa và tiệm bán đồ đồng sắt tại Nam-kỳ và Trung-kỳ.

Bán sỉ: tại Hãng MARSEILLAISE D'OUTRE-MER.
Một mình trữ bán
ở đường Ohier — SAIGON

HÃNG

ông P. Ribeyrolleset Cie

10, Place du Château d'eau, Saigon
số 10 gần giếng nước Saigon

Có bán máy xay lúa và đồ phụ tùng cho máy.

Thay mặt cho hãng Ông F. H. SCHULE.

Có thứ rập máy giỏi ở tại hãng.

MÁY TOT CHÂC — Ai muốn lấy đồ thế nào, thì chỉ giùm không sai tiền công.

Tiệm đóng xe

Sửa xe và bán đồ phụ tùng

Đường LANG MÔN BÀI 99 và 101

ĐỀ-HỘ-SAIGON

TRẦN-VĂN-HIỆP chủ tiệm

Kính cáo Lục-châu quí khách đặng rõ: Tiệm tôi có đóng đủ kiểu xe như là xe mui, xe hai bánh, xe kiểu, xe lồn, xe bò, cộng có đóng thùng xe bò theo kiểu kiểu thời, xem xe thiết khéo, làm nhẹ, mười xe đã kiểu, và cộng có bán sắc thứ xe cũ như lại chắc chắn có bán đến xe đã kiểu: bán xe cao-su hãng cây: giá rẻ bền xây chắc lại, cao-su đặt để thay trong bánh, kiểu đến tây, đã biết kỹ xe đặc chắc và xe song mà hãng đã tây may rất khéo và chắc, có bán yên cốt, chuông đạp hai (klaxon), bánh đồ thắp, đèn khí đá thơ xe Sovo và vân vân.

Cái mới quí khách có cần đến kiểu bộ xin ghi lại tiền tôi mức khi trước coi cùng cuộc của tôi làm, mà có cần đóng vừa chi đã tiếng, xem giá cho vừa mà cần cần xe là cả.

Cáo cáo quí khách ở xa muốn gửi thơ hỏi thăm mua chỉ cùng giá cả tôi cần hàng bán đặc.

Sông lâu nhỏ rượu

(Longévité grâce à une liqueur)

Hiện bây giờ bán nước Hanh-kỳ có một vị điền chủ đã ngoài 85 tuổi mà hãy còn sức lực mạnh mẽ như người ít tuổi, đi đứng chắc bề, ăn ngủ vững, ngày đi quanh trại ngoài đồng coi tôi tớ làm công chuyên.

Ngày mọi có một người đi thăm hỏi, bèn tỏ cho biết lại đi điền lão ấy đã đã tuổi cao mà còn sức lực khỏe phải hơn vậy? Ông giả đáp lại rằng: Có chi lạ đâu mà hỏi, cả đời tôi trước khi ăn cơm hay uống một ly nhỏ rượu Quinia Gentiane hiệu Mazet là một thứ rượu trường sanh bất tử.

Người khách nghe nói cũng có lòng muốn một việc trường tiếu chơi bông, bèn sai tôi đi mua cho đặng hai rượu Quinia-Gentiane mà dùng mà hiến. Thiên hạ nghe nói cũng có đa tham sanh, cũng hèn rủ nhau đi mua rượu ấy dùng và mà cũng hỏi cùng kiếm.

Có bán trong các tiệm hàng xén (*épiceries*)

Văn đàn

(Partie littéraire)

Tự-đắc (Vân Đắc)

Ta nghĩ như ta có đại ai,
Ai chơi chơi với chẳng cần chi.
Kia thơ thì-kỷ đàn ai nhịt,
Nọ cách phong-tao bực thứ nhì.
Ân mộc vẫn ra người thiệp-thế,
Giang-hồ cho biết kẻ tương-tri.
Gặp nhau gặp vận nên hay nhậy,
Cho thỏa râng anh chẳng hổ thì.

Gái ở chùa:

Con gái nhà ai đáng thị-thành?
Có chi mà phụ cái xuân-xanh?
Lục mâu sơn phấn say mùa đạo,
Mỏ cánh tù-bi khép cảnh tình.
Miệng đọc nam-mô quên chín chủ,
Tay lần hồ tài phụ ba sinh.
Tiếc thay thực-nữ hồng-nhan thế,
Nữ cái tóc thề với quyền kinh!

TỰ DO DIỄN ĐÀN

(Tribune libre)

Ngô công liệt-qui

Đã lắm phen, Bản-báo có tuyên ngôn rằng sẽ mục Tự-do-diễn-đàn nầy, Bản-báo riêng để cho liệt qui bình luận cho thỏa mãng ý muốn. Nhưng xét, nếu cho đăng hết thảy, Bản-báo gặp nhiều có chỉ hằng thật rằng tên kỳ dưới bài gởi đến và đăng vào báo đó không phải là tên thiệt của người viết bài ấy; hoặc tên giả, hoặc mượn tên của người hàng xóm mà để đại vào. Ấy là một điều đáng cho là khiếp nhược, mà người chưa chịu ẩn-nặc chưa bề. Nếu việc quả, mình đứng đường chân viết chép ra để gương giáp tích, có sao lại sợ mà nặc danh? Hà chưa phải là khiếp nhược chăng?

Vì cái lột khiếp nhược ấy, gây rối, buộc Bản-báo từ đấy, những bài ở đàn gởi đến, tên kỳ không rõ, hoặc Bản-báo không nhận biết, thì Bản-báo không ấn hành. Lại còn những bài ấn hành trong mục nầy, thì Bản-báo đã trọn rồi phần người kỳ tên giành chịu lấy những điều cang hệ gì xảy đến; Bản-báo không cang-dự.

L. T. T. V.

KHOE CÁI LẠ . . . . . .

Văn nghệ tức chốn phiền-hà độ hội cho đến cảnh thâm-sơn cùng-cốc đều có tiếng văn-minh, cải lương, mà sao vẫn còn nhiều thói khá ô.

Văn-minh hồi văn-minh, cải lương hồi cải lương, cớ chi mi sanh tại nơi chót lưỡi người, lại không sanh tại óc người hử?

Văn minh, cải lương sao chẳng tranh đua nông, thương, kỹ-nghệ với người, lại tranh: « tôi xài nhiều, anh xài ít ». Tệ đặng nhiều cậu công-tử (không biết bột lấy là bao) hễ dụm nhau nói chuyện thì nói: « Hôm tối đi Saigon đem mấy trăm đồng bạc vô ô phòng ngủ x.x.x., kêu lại một ả lầu-xanh, ôi thôi mặc tình chơi hoa gió-nguyệt; đến tôi gần cách nầy, tôi giựt cái nón ra, nhiều lời nói thiệt thô tục, nếu nói ra thì chư độc-giả phải bưng tai nhíu mũi; rồi lại còn tiếp: Tối đi đem lỡ có mấy trăm, xài không đã đâu là đâu hết; — cậu khác lại nói: Thiệt đó chứ, anh xài còn ít, hôm thang . . . . . tôi đi, xài còn quá hơn anh nữa. »

Ôi! Tranh đua gì lạ lắm ru! Sao không nói tôi đi Saigon, đem đi mấy trăm đồng bạc đủ xài đăng gởi vô kho tiết-kiệm, hoặc hùn vô hội x x x., chẳng xa lắc hơn!

Nghe những lời nói của mấy cậu công tử nầy mới hay phần nhiều dân tộc ta còn chạy chưa khỏi cái phạm-vi của mấy chư « Văn minh tôm » « thời đại ngũ gut » trong L. T. T. V ngày nọ. Hại thay!

Thạnh-hòa-trung-nhi
Thốtnốt-Longxuyên
Nguyễn-trường-Xuân.

Liệt-vị bầu mua thứ dầu bôi hiệu **Mô Neo** (Le Pétrole Ancre) của tổng Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles mà dùng. Dầu nầy thắp ít hao đã sáng sủa mà không có khói. Thiết là thứ dầu tốt nhứt hạng trong Hoàng châu.

Trong Lục-châu các liệm thay mặt cho hãng **Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles**
đều có bán thứ dầu bôi nầy

Trong Lục-Tỉnh anh em muốn hỏi thăm đâu chỗ, xin viết thơ cho hãng **Cie Franco-Asiatique des Pétroles** ở Saigon đường *Boulevard de la Somme, số 100.* Chỗ hãng sẽ hồi hồi âm lập tức

Trần-văn-Trí

76 rue d'Alsace-Lorraine 76. Tiệm cầm đồ SAIGON

Bán gỗ và bán le do phụ tùng xe máy và xe kéo. Bán xe máy và xe kéo. Có đóng sẵn xe kéo cho mướn cùng là xe nhà.

Người chủ tiệm nầy đã có lâm lâu trong hãng người Langsa, mới lập tiệm cho nên đóng xe kheo chắc chắn và kỹ lưỡng lắm mà lại bán giá rẻ hơn mấy hãng khác.

XE MÁY

« La Semeuse »

Hiệu cũ Langsa đã bán trong Nam-kỳ có 30 năm rồi.

Bánh tròn, tay cầm lộn lên xuống được đỡ chân bánh.

Bánh sắt cùng bánh cây.

Giá sụt nhiều

Người chánh trữ là: ông.

BERTHET CHARRIÈRE và Công-ti tại Saigon đường kinh-lấp môn bài 68.

Hãng nầy có bán thứ rượu chác đỏ và trắng hiệu **VINS BERMOND DE BORDEAUX** của hãng Bermond đã lập ra hơn một trăm năm.

Bán nguyên thùng. Giá rẻ và rượu lại tốt thương hạng.

ĐỀN LÒA *đốt có mãn sáng,*
hiệu **BEST WIZARD.**

It tốn dầu.
không hang hao.
Sáng trắng ngời.
Không hay nghẹt,
Đề đốt.

RÊ

Nội Nam kỳ có một mình liệm

TRAN - QUÒNG - NGHIỆM
84 đường Espagne Saigon
Có trữ hai hiệu đồ mà thôi.

AI MÀ DÙNG THUỐC HƯỚN của ông Dương-y **DENAUT** mà **XÔ** thì chẳng chư chi phải

CỨ ĂN

và an dưỡng trong phòng.

Thuốc hướn nầy dễ uống lắm và đã mau mà lại rẻ rất mầu thấm.

Bán tại
Nhà ông Dương-y **DENAUT**, 147, Faubg. St-Denis, Paris, và khắp trong các tiệm thuốc đều có bán.

Lời ngỏ cùng các vị điền chủ!!! Hãng **EMILE PEYSSON** ở ngang nhà hát Tây, môn bài số 4, Saigon, kính tỏ cho các ông hay rằng có bán một thứ thuốc hiệu **RATINOL SPÉCIAL** đỗ giết chuộc ngoài đồng **RẤT THỜI** Như dùng thuốc nầy thì phải giữ cho khéo, **ĐỪNG CHO CÁC LOÀI VẬT TRONG NHÀ ĐỘNG ĐẾN VÌ NÓ THIỆT HẠI LẮM.**

Thuốc dán Cadum

Trị những mụt nhọ nhỏ ngoài da

Dùng mà xức thì mụt phải khô mà lần hết, da liền lại như xưa. Mười khi đau các chứng ngoài da lài xài nó cho lớp, nó cũng dứt sự ngứa tức thì, làm ra yêm ái, và bình nồng ấy. Thuốc dán Cadum thần hiệu nhứt trị về những bịnh ngoài da như bịnh E-zéma, boutons dartres, gale, peau écailleuse, éruptions, furoncles, ulcères, écorchures hémorroides, urticaire, crontes, teigne, coupures plaies, brûlures, ignures, d'insec etc.

Tiệm thuốc nào cũng có bán.

TIỆM BÁN ĐỒ CHỤP HÌNH

HIỆU

"Photo Nadal"

Ở đường Catinat, 120

HỌA ANH CÁCH HUÊ-KÌ

Hình lộng quyển

6 miếng giá	5 $ 00
12 miếng giá	9 00

Hình Cartes postales

12 miếng giá	4 $ 00

Hình nhỏ

12 miếng giá	6 $ 00
Hình dán giấy bình: 3 miếng giá	0 50
Hình dán giấy thông hành: 3 miếng	1 50

BÁN SỈ VÀ BÁN LẺ

Những đồ phụ tùng, kiểu chụp hình, giấy, và máy chụp hình.

Đồ phụ đóng về hàng dầu: Các thứ màu, Viết chì mầu, đồ vẽ, bố, bản chải, chưn bàn, hộp đựng đồ đồ dùng, cây cọ giấy, mầu trộn v. v.

Màu nhuộm nhứt hảo hàng nhuộm đã thứ hàng gió: Vải, hàng, lụa tơ, chỉ v. v.

Hỏi giá nơi mạo-lực.

Như muốn được hộp họa hình «LA NOUVELLE CHAMBRE CLAIRE UNIVERSELLE» thì mấy người đều vô được khéo các thứ sơn thủy, hình, văn vân.

Hộp họa hình này làm rất kỹ và đáng lắm.

Hãng **EMILE PEYSSON** ở Saigon, ngang nhà hát Tây, môn bài số 4 làm đại-biểu.

Thiệt khéo hàng nhứt

TIỆM-HỌA-CHƯN-DUNG

NGUYỄN BỨC-NHUẬN

Số 38 Boulevard Paul Bert Saigon.

Thợ vẽ tiệm nầy đã có bằng cấp tốt nghiệp nơi trường xảo-nghệ, và được 3 cái bằng cấp đấu xảo Hànội. Hình vẽ thiệt tinh xảo và đã trăm năm không phai.

Chư quí vị muốn vẽ tiu viết thư hãi, tiệm nầy vẽ gởi cho một tờ cáo-bạch có biên rõ thước tất giá cả và cắt nghĩa phân minh.

LA PLUS VASTE ET LA MIEUX ORGANISÉE DE L'INDOCHINE

L. SOLIRENE
PHARMACIE PRINCIPALE
FONDÉE en 1865
SAIGON

LABORATOIRE — PRODUITS CHIMIQUES — DROGUERIE — HERBORISTERIE — BANDAGES — PARFUMERIE — PHOTOGRAPHIE — SPÉCIALITÉS

MAISON DE PREMIER ORDRE

CHUYỆN ARẠP

(Tiếp theo)

Chàng tin vậy rồi thì hòng deo mình xuống nước mà tự tử; song chàng sực nhớ lại lẽ đạo dạy phải đọc kinh rồi mới chết, nên chàng dân lòng bước xuống mé nước khoát mà rửa mặt rửa tay cho tin-tấn đặng có đọc kinh. May đâu phần chưa hết nên chàng bước trên một viên đá đóng rong trơn nhớt, và chàng vùng trợt một cái thiếu đều phải lọt xuống sông nếu chàng không vớ kịp một cái khu đá de gần lối phía trên. Khi ấy trên tay chàng còn deo chiếc nhẫn của anh đạo-sĩ ngày xưa trao cho chàng deo đặng sai chàng xuống hang thần lấy cây linh-đăng đó. A-lạt-Đinh vớ mà chụp cái khu đá de ấy rất mạnh, nên chiếc nhẫn cọ vào đá cũng không nhẹ gì. Phúc chứt thần hiện đến hỏi rằng: « Tôn sư đòi tiếu bối đây việc chi? »

A-lạt-Đinh thấy thần hiện đến thì cả mừng, chớ không thì chàng bị khốn đốn quá đã quên phức chiếc nhẫn. Chàng nói: « Ta cầy thần cứu ta phen nì nữa. Thần dùm chi cho ta, biết coi đài cật của ta nay ở phương nào, và khá dùng thần thông mà đam nó về chỗ cũ. » Thần đáp: « Tôn sư khiến đều ấy thật tiểu bối lắm không đặng, xin tôn sư hãy cầy sức thần-đăng. » Chàng nói: « Vậy thôi thần cứ đam ta tới trước đài ta cho gặp mặt vợ ta rồi ta sẽ kiếm cơ nhi tắt. » Chàng bảo rồi thần liền biến mất và có trận thanh phong nổi dậy đưa chàng đến bên A-phích không đầy mấy lát và để tại trước lầu cộng-chúa Bá-Du Bửu-Vỗ không sai; đài cật nầy thì đạo-sĩ đã cầy sức thần-đăng bưng nguyên đam về đó, để đứa một khoảnh đồng cỏ xanh rì, cách thành thị không xa cho lắm.

Tuy là trời tối, song chàng A-lạt-Đinh nhình ra đài cật của mình, và tòa lầu ấy là lầu của vợ. Trời hầu khuya, trong ngoài lặng lẽ, chàng lui ra và ngồi nghỉ dựa cội cây.

Chàng ngồi đó mãng có đạ ước ao, vừa nghĩ đến cái phần phước của mình có nhờ một dịp ngẫu-nhiên mà đến vậy, chàng nghe trong mình thơ thới hơn lúc mới bị bắt về trước mặt vua và lúc mới đặng vua ân xá đó lắm. Chàng cảng nghĩ sự ấy, chàng thêm khoái trong lòng trót đâu vài chấp; nhưng mà bị đã bốn đêm không nhắm mắt, nên chàng không thể gượn lâu, phải nằm tại gốc cây mà ngủ.

Sáng ngày, khi trời mới rạng đông tiếng chim đã lần liếu đầu nhành, lớp trên cây mà chàng dang nằm dựa cội đó, lớp trong mấy lùm cây khác trong vườn, làm cho chàng phải giực mình thức dậy. Chàng mở mắt ra thì liền dòm chừng toà đài-cật, và đó lòng chàng bèn hớn hở, nghĩ chẳng bao lâu nữa thì đặng hiệp phối châu vẻ. Chàng đứng dậy và đến gần bên lầu công-chúa. Chàng qua lại dưới lầu ấy một hồi lâu, chớ cho công-chúa thức, đặng trên lầu cửa mở năng ngó thấy mình. Chàng vừa chờ, vừa suy coi cái hoạn họa của chàng do bởi đâu xây đến, và bên lâu chàng mới nghĩ ra thì biết chắc tại cây linh đăng của mình để trong nhà mà không cần thận. Chàng bèn tự trách mình sao có hẫn hờ lẽ thì vật báu ấy chẳng rời mình mới phải. Chàng gẫm coi ai là người tật đố đi gây họa ấy cho mình, song chẳng định chẳng ra và chàng lại thêm bối rối. Phải chi chàng sớm rõ rằng đến đài ấy lại với chàng lúc nầy đều ở tại phương A-phích, thì chàng liền biết đặng ai là kẻ tật đố hại mình rồi, mà tại *vì thần chiếc-nhẫn* lúc hiện đến chẳng nói chi đến việc ấy cả, bởi thần cũng không biết là đâu. Chớ một cái tên A-phích không cũng đủ cho chàng nhớ đến anh đạo-sĩ năm xưa vẫn tay thủ oán.

Nói về công-chúa Bá-Du Bửu-Vỗ từ lúc bị đạo-sĩ dời qua phương A-phích đây thì thức sớm hơn mọi khi, còn mỗi bữa mỗi thấy mặt đạo-sĩ đến mỗi lần, mà năng thấy thì ghét cay ghét đắng, song chẳng biết làm sao, nghĩ cho đến dài ấy như đã thuộc về anh ta làm chủ vậy; song anh ta hằng bị công-chúa nhụt mạ, nên còn chưa dám về đó ở. Khi công-chúa thức rồi đang thay áo, có đứa cung nữ đòm ra kẹt cửa thấy phò-mã ở trước lầu. Nó liền chạy vào thông tin cho công-chúa. Công-chúa chưa tin, liền bỏn thân lại mà xem thì thấy quả là A-lạt-Đinh. Nàng vội mở cửa. Phò-mã ở dưới sân nghe tiếng cửa động, ngước mặt lên thấy vợ thì mừng chẳng xiết nói rằng: « Thiếp đã sai trẻ mở cửa kinh, chẳng lẽ cho chồng. » Nàng nói rồi liền đóng cửa lại.

Cửa kinh ấy ở phía dưới lầu công-chúa; chàng bước vào, thấy mỗ sẵng thì đi thẳng lên lầu. Chẳng biết sao mà vẻ cho tạc cái nỗi mừng vui của hai vợ chồng đã lường ngăn năm ly biệt mà nay đặng sum vầy. Hai đàng ôm nhau cho mấy hiệp. tỏ tình hoài ái, ai nghĩ thử coi hết tan kể hiệp tình cớ như vậy, thì biết thế nào. Ôm nhau rồi kế nước mắt mừng tuông lả chả, vợ chồng đồng ngồi lại và A-lạt-Đinh mở lời: « Công-nương, đã tá hồi việc nầy rồi vợ chồng sẽ nói đến các việc, vì là đã quan hệ chớ công-nương, cho phụ-vương và cho ta day nữa. *(Con tiếp)*

Tại hãng EMILE PEYSSON

ở Saigon, ngang nhà hát Tây, môn bài số 4, có bán đủ đồ cho đồng-bang ta dùng. Hàng hóa đã tốt mà giá lại rẻ lắm, chẳng hãng nào bì kịp.

Có bán đèn TITO-LANDI, — *áo sơ-mi, cà-ra-oách, nón đã thứ, giày vớ cho người lớn và con nít, dầu thơm, đồ đã đi đường, quần áo cho con nít, đồ dùng hoa hình, hộp họa hình* « La nouvelle Chambre claire universelle » *đồ để chơi Tennis, đá banh,* thuốc giết chuộc ngoài đồng Ratinol spécial. — Rượu chác đỏ và trắng bán nguyên thùng hiệu Vins Bermond de Bordeaux.

Certifié le tirage à 2400 ex
le 11 Janvier 192[illegible]